

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 222 (11.945)

Trst, torek, 18. septembra 1984

V sklepnem govoru na festivalu »Unità« v Rimu

Natta potrdil stališča KPI in izzval nov val polemik

Zagovarjal je referendum o draginjski dokladi in zahteval odstop vlade

RIM — Predsinočnjim je Alessandro Natta zaključil festival komunističnega tiska pred milijonsko publiko. Toda že naslednji dan se je razvil val polemik, nekaj tudi zelo ostrih. Najbolj nepričakovana in polna posledic je tista, ki zoperstavlja tajnika KPI in Vatikan: njegovo glasilo je odgovorilo na Nattove kritike papškega dokumentu o teologiji osvobajanja. Ko je komentiral ta doku-

ment je Natta namreč dejal, da je v njem čutili »oster veter hladne vojne«. Vatikansko glasilo je včeraj obtožilo voditelja KPI, da je pokopal Berlinguerjeva stališča o Poljski in Afganistanu in potrdilo, da oblast v vzhodnih državah trdi, da prinaša svobodo, toda »obdrži cele narode v sužnosti«. In dodaja z nadaljnjo zaostritvijo ideološke polemike, da stia krščanstvo in marksizem nezdržljiva. Uradno glasilo KPI je takoj odgovorilo: komunisti se ne bodo pustili speljati naenkrat v »sveto vojno«.

V svojem govoru je bil Natta nakazal ostro protidemokratsko in protivladno podobo KPI, potrdil mehke tone do PSI, dasi je izglasil obvezo KPI glede referenduma o draginjski dokladi. Z njim KPI ni sprožil arogantnega izziva je dejal, ampak samo skušal ozdraviti rano, ki jo je vladni dekret zadal demokratičnim pravilom: ne referendum, ampak dekret krši avtonomijo sindikatov. Toda hkrati je potrdil, da se bo moč referendumu izogniti, če bodo pogajanja med vlado in sindikati obrodila »dober sporazum«. V nasprotnem primeru pa bo KPI vodila odločno borbo kot ob veliki manifestaciji 24. marca.

Tudi glede tega je zabeležiti takojšnji odgovor tajnika CISL Carnitija, ki je komentiral, da je v takem položaju bolje, da »se gre za vlado pogajat Natta«. Tudi glasilo KD zaostrojuje polemiko, češ da »KPI še ne more dati globalnega predloga« in zatorej »manjka osnovni pogoj za demokratičen in konstruktiven dialog med večino in opozicijo.«

Glede vlade je Natta poudaril »velike nevarnosti« za demokracijo, od mafije do P2, od napada na sredstva obveščanja do avtoritarnih teženj krepitev osrednje oblasti. Pri tem je zelo negativno ocenil obračun petstrankarske vlade, češ da jo pretresajo »neozdravljiva protislovja« in je zato ponovil zahtevo po odstopu. Polemične tone pa je koncentriral na KD, glede PSI pa je dejal, da je treba poglobljati odnose in pozval socialiste k takojšnji potezi v tej smeri glede vlade na Sardiniji. Na splošno je Natta naglasil, da »demokratična alternativa«, ki jo KPI predlaga od milanskega kongresa, ni mogoče graditi le z naporom komunistov: gre za predlog, ki je namenjen predvsem silam kot so PSI in laične stranke.

R. G.

Razgovor s sen. Castiglionejem

Pospešen postopek za globalno zaščito

Senator Franco Castiglione

VIDEM — Socialistični senator Franco Castiglione dobro pozna probleme slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, še zlasti je neposredno spremljal razvoj Slovencev videmske pokrajine, sedaj pa v Rimu sledi poteku razprav okrog našega globalnega zaščitnega zakona. V nedeljo nam je v svoji pisarni v Vidmu odgovoril na nekatera konkretna vprašanja in predvsem pojasnil ozadje

odločitve, da se prične razprava v prvi komisiji senata.

Še pred počitnicami, pravi senator Castiglione, je bil sestanek predstavnikov vladnih strank, katerega je sklical takratni minister za povezavo vlade z deželami Romita, pooblaščen od predsedstva vlade, da sledi temu vprašanju. Na sestanku je prišlo do razlik glede nekaterih bistvenih vprašanj in predvsem glede Slovencev videmske pokrajine. Zaradi tega smo bili mnenja — pravi senator — da je bolje vskladiti osnutke in stališča v komisiji senata, kjer so prisotni tudi komunisti in je razmerje sil logično drugačno, ugodnejše, kot je v vladni koaliciji. Med PSI in KPI glede globalnega zaščitnega zakona ni bistvenih razlik, razen glede določanja teritorija, za kar KPI predvideva deželno raven, PSI pa odločitve vlade v Rimu. Vendar je to obrobno vprašanje.

V zvezi z načinom obravnave zakona je senator tudi povedal, da so posredovali mnenje podtajniku predsedstva vlade Amatu in prek njega seveda predsedniku vlade Craxiju, da se za sedaj predsedstvo vlade ne izreče. To stališče je v zvezi s predlogom slovenske enotne delegacije, da jo sprejme predsednik vlade in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Radijske in televizijske hiše se potegujejo za letošnjo prestižno nagrado »Prix Italia«

Iz tematike o narodnostnih manjšinah izpadla oddaja o Slovencih v Italiji

TRST — Kar 49 radijskih in televizijskih hiš iz 36 držav iz vsega sveta sooča in meri svojo produkcijo na »Prix Italia 1984«, ki se je začel včeraj v prostorih Pomorske postaje v Trstu. Da je prav Trst, po 24 letih, spet središče tega prestižnega tekmovalnega natečaja, ni naključje, je v svojem dolgem uvodnem govoru, s katerim je odprl to mednarodno manifestacijo, poudaril podpredsednik italijanske RAI Gian Piero Orsello. Kajti Trst je močno zraščena z vrednotami srednjeevropske kulture, sooča se z različnimi kulturami in je njihovo stičišče.

Škoda le, da je pri organizaciji treba zabeležiti hudo pomanjkljivost. V program manifestacije je vključena tudi tematika narodnostnih manjšin. Zanimivo je, da je iz programa izpadla oddaja novosadske televizije, ki je govorila o vprašanju slovenske manjšine v Italiji. Kako je mogoče, da izpade prav tako aktualna in za Trst še posebej pereča problematika, nam ni jasno.

Orsello je nadalje naglasil, da je v to smer usmerjeno tudi delo dežele F-JK in pri tem ni mogel obiti skupnosti Alpe - Jadran, ki sodeluje tudi na radijskem

NADALJEVANJE NA 5. STRANI

Protest slovenskih uslužbencev RAI

»Slovenski uslužbenci deželnega sedeža RAI z zadovoljstvo ugotavljamo, da je bila v dokumentarni del radijske in televizijske manifestacije »Prix Italia 1984«, ki se te dni odvija v Trstu, vključena tudi aktualna tematika o narodnostnih manjšinah v Italiji. Z začudenjem pa ugotavljamo, da med raznimi evropskimi manjšinami ni prikazana v Trstu in v deželi prisotna slovenska narodnostna skupnost v Italiji.«

Dolar ruši vse rekorde

RIM — Ameriški dolar je tudi večeraj nadaljeval svoj nevzdržni vzpon, da se nevarno bliža mejni vrednosti 1.900 lir. Ob koncu kotacij je bila namreč ameriška valuta v Italiji vredna 1885 lir, še večjo vrednost je imela v New Yorku, saj je bilo treba odšteti kar 1.895,5 lire za en dolar. Nič bolje se ni včeraj dogajalo drugim zahodnoevropskim valutam. Pod najhujšim udarom je bila predvsem zahodnonemška marka.

Finančni krogi so se kot kaže spriznili z ugotovitvijo, da bo dolar še precej časa ohranil sedanjo pretirano vrednost. Visoke obrestne mere, dobri investicijski pogoji, nizka inflacija in industrijska rast ameriškega gospodarstva bodo še vedno privlačili tuje kapitale. Po mnenju raznih ekonomistov ne bo prišlo do sprememb pred prvim semestrom prihodnjega leta in še takrat bodo ZDA primorane prevzeti kako pobudo, če bi se dolar prehitro vračal na realno vrednost, saj bi povzročil hude zaplete v ameriškem gospodarstvu, ki ga bremenijo izredna pasiva državnega proračuna.

Čeprav se ligaška prvenstva še niso začela

Naše ekipe na več frontah

Čeprav se članska ligaška prvenstva še niso začela, pa je naša športna sezona že v polnem razmahu.

Zadnji športni vikend je bil za naša društva izredno pester. Najrazveseljivejša vest gotovo prihaja iz Caltrana pri Vicenzi, kjer so tekmovali ski rolkarji SK Devin in Mladine. Devičan Andrej Antonič je namreč pri cicibanah celo osvojil državni naslov, odlična pa sta bila tudi predstavnika Mladine Roberta Sardoč in Giani Legiša.

Veliko je bilo tudi pričakovanj za nastop Jadranskih košarkarjev, ki so nastopili na »turnirju Del Negro«. Naši košarkarji so bili na tem turnirju favoriti, osvojili pa so tretje mesto.

Združena ženska odbojarska ekipa Mebla se je udeležila turnirja na Reki, kjer je sicer bila zadnja (tretja), naše predstavnice pa so si pridobile »zgodovinsko zmago« proti domačinkam.

Zelo pestro pa je bilo na nogometnih igriščih.

KPI za dvojezične table

NA 5. STRANI

Pomembna izjava novega avstrijskega zunanjega ministra

O manjšinskih pravicah ne more (že po logiki) glasovati večina

DUNAJ — »Zaščita manjšine že po svoji logiki pomeni, da o manjšinskih pravicah ne more glasovati večina,« je v včerajšnji »Pressestunde«, televizijskem pogovoru z novinarji in na vprašanje, kaj misli o nedavnem referendumu koroškega Heimtadensta, odgovoril novi avstrijski zunanji minister Leopold Gratz.

Gratz je včeraj pojasnil svoj zunanjepolitični program. Govoril bo s šefom opozicije, predsednikom Ljudske stranke Aloisom Mockom, ker meni, da se morajo medstrankarske razprtije končati ob državnih mejah in mora Avstrija v svet korakati složno in z enotnimi pogledi na zunanjepolitično usmeritev.

Zunanji minister je pokazal tudi razumevanje za napore obrambnega ministra Fridhelma Frischenschlagerja, ki se že dlje časa trudi prepričati avstrijsko javnost in politiko o nujnosti nakupa vojaških lovskih letal in postavitvi raket za zaščito zračnega prostora. V oktobru bo vlada odločila o »lovcih - prestrežnikih«. Kar zadeva rakete pa je Gratz zoper politiko »trikove«, saj je potrebno v prvi vrsti pojasniti velesilam, da so da-

ljinsko vodene rakete, kakršne si Frischenschlager želi, defenzivno orožje, kakršnega v času, ko je bila podpisana avstrijska državna pogodba 1955. leta, še niso poznali (z državno pogodbo se je Avstrija namreč morala odpovedati raketnemu orožju).

Avstrija kot majhna dežela se naj ne bi za vsako ceno rinila med »velesile«, niti se strogo ne držala svojih deželnih okvirov, marveč naj bi brez kakršnekoli posredniške vloge poskušala tam, kjer za to možnosti so, čim več doprinašati k popuščanju napetosti.

Italija je po mnenju Leopolda Gratzja preobčutljivo reagirala na nedavni manifestativni pohod južnih in severnih Tirolcev skozi Innsbruck in Avstrija bo ob vsem spoštovanju dobrih sosedskih odnosov z Italijo podpirala pravice svoje manjšine v Italiji. Na vprašanje, kaj meni o izjavi svojega južnega kolege Andreottija o nevarnosti »Pangermanizma« če bi prišlo ponovno do združitve obeh Nemčij, je Gratz lakonično odvrnil: »Ni pametno vedno povedati tistega, kar misliš.« (B.G.)

● **Pospešen postopek**

NADALJEVANJE S 1. STRANI

gre torej za stališče, da se za sedaj predsednik vlade ne izreče.

V soglasju s poročevalcem sen. Garibaldiem in na osnovi dogovora s komunističnima senatorjema Gerbčevo in Battellom je prišlo do sporazuma s predsednikom prve komisije za ustavna vprašanja sen. Bonifacijom, da se takoj po 1. oktobru sestane komisija, da iz svoje srede izbere ožjo delovno skupino, ki naj izdela enotno besedilo zakonskega predloga. Sam sen. Castiglione pa bo še ta teden vložil v komisiji za proračun, kateri predseduje, predlog za finančno kritje, ki je važno, ker se pri tem vprašanju pogosto ustavijo različni zakoni. Ožja komisija naj bi prišla v deželo Furlanijo - Julijsko krajino, kjer naj bi se posvetovala z zainteresiranimi. Posvetovanje naj bi bilo hitro in obsežno.

Na naše — iz bridkih izkušenj pogojeno — vprašanje, če ne grozi nevarnost, da bi se stvari ponovno zapletle in zavlačevale, je bil senator realistično — optimističen. Postopek naj bi namreč stekel hitro, v začetku prihodnjega meseca najprej imenovane ožje skupine, takoj za tem posvetovanja in nato sestava združenega enotnega osnutka.

Seveda obstajajo možnosti, da do sporazuma ne pride, saj je znano demokristjansko nasprotovanje. V takem primeru bo treba seveda poklicati na pomoč vlado in predvsem predsedstvo vlade. Pa vendar meni senator Castiglione, da je stvarna verjetnost, da pride do vsaj okvirnega soglasja, saj je vprašanje dozorelo. Predvsem je to še vedno odprto vprašanje jugoslovansko - italijanskih odnosov. Poleg tega gre na celotnem ozemlju, kjer žive Slovenci v Italiji, za odraz svobodne volje, da se oni, ki to žele, izrazijo kot pripadniki manjšine in zahtevajo na primer slovensko šolo in drugo. V resnici je treba povedati, da so bili zlasti Slovenci videmske pokrajine pod stalnim pritiskom, najostrejši je bil med fašizmom, pa tudi po drugi svetovni vojni se ni poleg. Razmerje in odnosi so se sedaj spremenili in treba je ustvariti pogoje, da bo njih volja prišla resnično svobodno do izraza.

Razgovor zapisal
BOGO SAMSA

Na včerajšnji seji pristojne komisije SZDL Slovenije

Zaskrbljenost matičnega naroda za Slovence na avstrijskem Koroškem po zadnjih napadih

LJUBLJANA — Razprava o aktualnih vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti na avstrijskem Koroškem je prišla ob pravem času. Narekujejo jo v zadnjem času vse napadalnejši izzivi in dejanja avstrijskih nacionalističnih sil, ki so si za cilj napada izbrale prav dvojezične šole na južnem Koroškem, za tem pa se skrivajo še drugi raznarodovalni načrti.

Zaradi vsega tega so na včerajšnji seji komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja pri Socialistični zvezi Slovenije (kot že na nedavnem predsedstvu RK SZDL) poudarili zaskrbljenost matičnega naroda za usodo narodnostne skupnosti na Koroškem in se obenem skupaj z gosti — generalnim konzulom SFRJ v Celovcu Markom Kržišnikom, predsednikom Zveze slovenskih organizacij Feliksom Wieserjem in predsednikom Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevžem Grilcem — pogovarjali o razreševanju problematike in akcijski mobilizaciji naprednih demokratičnih sil.

Dr. Matevž Grilc je med drugim menil, da se koroški Slovenci pač ne morejo zadovoljiti z nekakšnim kompromisom, kajti običajno so ob takih »rešitvah« vseh potegnili krajši konec. Ob referendumu so predvsem okreplili informativ-

no dejavnost, da ne bi še bolj polarizirali sil, zdaj pa jih seveda čaka zahtevnejša naloga. Reševanje manjšinskega problema je po njegovih besedah odvisno predvsem od izida volitev 30. septembra letos, od števila prijavljenih otrok za dvojezični pouk in akcij po volitvah. S svojimi zahtevami bodo, kolikor se to pač da, uspeli le z vztrajnimi in ostrimi zahtevami, seveda skupaj z Jugoslavijo in mednarodno javnostjo. Povedal je še, da bodo koroški Slovenci že oktobra odpri na Dunaju informacijski center, ki jim bo v tem boju še kako v pomoč.

Pravi in edini zaveznik koroških Slovencev so avstrijske in druge demokratične sile, je v nadaljevanju poudaril Feliks Wieser. Po njegovem dobiva dvojezičnost v zadnjih letih na Koroškem vendarle svojo težo, posebej velja to za mlade ljudi, ki iščejo svoje korenine in želijo znati in govoriti tudi jezik svojih dedov in pradedov. Tega procesa pa se nacionalistične sile bojijo in ga želijo zavreti ali povsem izničiti. Zato tudi težnje po teritorialnem zoževanju dvojezičnega šolstva in načrt tako imenovanih »geto šol« za slovenske otroke, na kar pa koroški Slovenci nikakor ne morejo pristati. Morajo se upreti te-

žnjam, da bi slovenski življenjski stisnili na obronke Karavank.

Razpravljavci so poudarili, da koroški Slovenci po izidu referendumu niso izgubili ne poguma ne morale, kar bo še kako pomembno zaradi najrazličnejših pritiskov v prihodnosti. Seveda pa bo potrebno skupaj z matičnim narodom narediti še precej za celovitost vsestranskega razvoja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Pomembno je, da imata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev mlado in sposobno vodstvo, ki ima zastavljeno dolgoročno politiko in je pripravljeno na borbo za manjšinske pravice. V minulih letih se je močno okrepla gospodarska baza s pomočjo mešanih podjetij, celovska gimnazija ima pomemben vpliv, predvsem pa je bogato kulturno delovanje med Slovenci na Koroškem. A če hočemo, da bodo probleme še hitreje razreševali in se ubranili asimilacije, je potrebno gospodarsko sodelovanje med Slovenijo, Jugoslavijo in Koroško še okrepiti, povečati bo treba število dvojezičnih vrtcev, postaviti še kakšen kulturni dom in okrepiti finančno in siceršnje pomoč dijaškemu domu v Celovcu, ki je kulturna in družabna trdnjava slovenstva onkraj meje.

B. L.

Craxi pomiril nemško razdraženost

RIM, BONN — Ozračje hude razdraženosti in užaljenosti, ki so ga nedavne izjave italijanskega zunanjega ministra Andreottija o nemškem vprašanju ustvarile v Bonnu, se je včeraj nekoliko sprostito. K temu je prispevala v prvi vrsti poslanica predsednika italijanske vlade Craxija, ki je prekinil molčečo zadrego rimskih vladnih krogov in kanclerju Kohlu spravljivo potrdil neomahljivo spoštovanje načel in idealov, na katerih sloni Zvezna republika Nemčija. Korak, kateremu se Craxi ni mogel več izogibati in h kateremu so ga prisilile razsežnosti, ki jih je »primer Andreottic« dobil v zadnjih dneh tako na mednarodnem kot na notranje-političnem prizorišču.

Če se je Craxi brez olupševanj ogradil od Andreottijevih izjav na festivalu »Unità«, to ne velja za italijanskega zunanjega ministra, ki vztraja na stališču, da gre za »grmenje v prazno« in dodaja, da ga o Craxijevem telegramu nemškemu kanclerju Kohlu ni nihče obvestil. Včeraj se je v Bruslju udeležil sestanka zunanjih ministrov evropske deseterice, med katerimi je bil tudi Genscher: Andreotti se je izognil vsakemu komentarju razmer, ki jih je sprožil na relaciji Rim - Bonn, med-

tem ko je njegov kolega Genscher pozdravil Craxijev telegram in potrdil veliko zaupanje Nemcev v italijansko - nemško prijateljstvo.

Med točo izjav borskih vladnih in opozicijskih političnih krogov in obširnimi komentarji v tamkajšnjem tisku je vse bolj opaziti obračunavanje med nemškimi političnimi silami samimi. Ugledni zastopnik »zelenih« je na primer predlagal spremembo uvoda k ustavi ZRN rekoč, da z njim ni mogoče »posiljevati zgodovine« in torej riniti v spreminjanje obstoječih meja. O »resničnih ciljih« mednemške politike govorijo tudi socialdemokrati, ki vidijo v Andreottijevih izjavah spodbudo za premostitev splošne zmešnjave med stališči različnih predstavnikov nemške krščanske demokracije v zvezi z združitvijo Nemčij.

Vsa zadeva pa se je sinoči še naknadno pomirila, potem ko se je Andreotti v Bruslju sestal z zahodnonemškim zunanjim ministrom Genscherjem. Pojasnila so bila kot kaže uspešna, saj je zvezni kancler Kohl izrazil svoje zadovoljstvo, da je italijanski zunanji minister »opravil in se oddaljil od izjav, ki so mu jih pripisovali«.

Obisk Exim banke v Sloveniji

LJUBLJANA — Delegacija Exim banke iz Washingtona pod vodstvom predsednika banke Williama Draperja III. je v okviru svojega bivanja v Jugoslaviji obiskala tudi Slovenijo. Delegacijo je sprejel predsednik izvršnega sveta SR Slovenije Šinigoj.

Glavna naloga Export-import bank of United States (Exim) je nudenje podpore ameriškim izvozu in je v preteklosti veliko sodelovala pri kreditiranju nakupa letal Inex-Adrie ter pri kreditiranju jedrske elektrarne Krško.

V razgovorih so ocenili dosedanje sodelovanje kakor tudi bodoče sodelovanje Exim banke pri kreditiranju nabav opreme in tehnologij za odpravo ozkih grl v izvozu in povečevanju izvoza, razvoju turistično-hoteljskih zmogljivosti na Bledu in v Portorožu.

Partizanski pevski zbor uspešno nastopil v Rimu

TRST — Pevci in člani orkestra Tržaškega partizanskega pevskega zbora »PINKO TOMAŽIČ« so se v nedeljo zvečer srečno vrnili s tridnevnega potovanja v Rim, kjer naj bi po programu v soboto zvečer nastopil s svojim celovečernim koncertom, z naslovom »Revolucija in glasba«.

Slabo vreme, ki je v soboto spremljalo prireditelje vsedravnega festivala komunističnega glasila »Unità«, je seveda povzročilo veliko preglavic organizatorjem samim (saj so se festivala udeležili stotisoči ljudi iz vseh krajev Italije), ki niso tržaških pevcev pričakali tako, da so se morali le-ti sami znajti, potem je pa tudi našim pevcem onemoglo, da bi v soboto zvečer izvedli celoten svoj program ter so lahko zapeli le nekaj pesmi.

Pred njihovim nastopom je poslušalcem spregovoril član tržaške federacije KPI, sedanjí podpredsednik deželnega sveta FJK Claudio Tonel, ki je skoraj svoj celoten poseg posvetil vprašanju slovenske narodnostne skupnosti ter njenemu boju za dosego globalnega zaščitnega zakona, kot tudi vsem akcijam in posegom KPI v korist rešitve tega vprašanja.

V nedeljo dopoldne so odšli člani Tržaškega partizanskega pevskega zbora še na grob Enrica Berlinguerja, kjer so položili šop cvetja, dirigent Oskar Kjuder in član zbora Duilio Švara sta spregovorila nekaj priložnostnih besed, nato je zbor zapel žalostinko v slovensčini in italijanščini.

Prvi nastop, ki čaka sedaj TPPZ »PINKO TOMAŽIČ« bo nastop ob odkritju spomenika padlim v Prečniku.

Zaskrbljenost demokratov po sobotni gala večerji

Walter Mondale premedel v tekmi za prihodnje predsedniške volitve

WASHINGTON — V demokratskem taboru bijejo plat zvona po sobotni gala večerji itajijansko - ameriškega združenja »Niaf« v Washingtonu, kjer so prvič v zgodovini ameriškega predvolilnega boja sedeli za skupno mizo predsednik Reagan, podpredsednik Bush in njuna tekmeča Mondale in Ferrarova. Demokratski kandidat je namreč ponovno izpadel izredno medlo in le po zašlugi Ferrarove so nekoliko ublažili nepričljivi nastop Mondala.

Demokrati so najbrž pričakovali precej več od takega tveganega srečanja, ki je povsem neobičajen za ameriški predvolilni golaž. Italijanska skupnost je tradicionalno bolj navezana na demokratsko stran, a je sedaj po vsem sodeč v precejšnjih dvomih. Reagan se je s svojo običajno igralsko spretnostjo izredno izkazal. Pri dvorjenju Italijanom je šel tako daleč, da je spregovoril celo v italijanščini. Seveda sta Reagan in Bush navajala predvsem dobre odnose med ZDA in Italijo, hvalela italijanski kontingent v Bejrutu in vlogo italijanskih varnostnih sil pri osvoboditvi generala Dziera.

V demokratski stranki se torej vedno bolj zavedajo, da bodo prihodnje predsedniške volitve pravi poraz, da je bila izbira Mondala ponesrečena.

Skromna izmenjava med SFRJ in Albanijo

BEograd — V letošnjih sedmih mesecih sta Jugoslavija in Albanija izmenjali za 55 milijonov dolarjev blaga, kar je enako kot lani v tem času. Do zdaj sklenjeni dogovori so vredni 120 milijonov dolarjev. Na podlagi tempa uresničevanja sporazumov so člani sekcije za Albanijo v Gospodarski zbornici Jugoslavije včeraj ocenili, da bo do konca leta obseg menjave dosegel to vrednost.

Na albanskem tržišču kupuje Jugoslavija v glavnem kromovo rudo, elektriko, energetske in druge surovine, tej državi pa poleg nekaterih surovin in repromaterialov pošilja stroje in opremo ter v manjših količinah blago široke porabe.

Naslednji teden se bodo v Beogradu začeli pripravljati pogovori o sklenitvi sporazuma o menjavi blaga v letu 1985.

Rama Rao slavi zmago

Predsednik vlade indijske zvezne države Andra Pradeš Rama Rao (desno) je ponovno prevzel svojo funkcijo. Indira Gandhi je morala kloniti pred protesti javnosti in iz strahu, da bi indijska opozicija našla skupen in enoten jezik (Telefoto AP)

Dogovor Libija - Francija za sočasen umik iz Čada

PARIZ — Francija in Libija bosta sočasno, 25. septembra, pričeli umikati svoje vojaške enote iz Čada. Do sporazuma je prišlo, kot je včeraj izjavil glasnik francoskega zunanjega ministrstva, med pravkar zaključenim uradnim obiskom Clauda Cheyssona v Tripolisu, kjer se je sešel s polkovnikom Gadafijem in z njim obravnaval tudi vprašanje medsebojnih odnosov in medsebojnega sodelovanja. Francija bo torej umaknila vse orožje, drugo opremo in približno 3 tisoč 500 vojakov, ki jih je lani avgusta poslala v Čad v podporo predsedniku Habreju. Ni pa znano, kolikšna je vojaška moč Libije, ki ni do aprila priznavala svoje vmešanosti na tem področju.

Medtem ko je francoski obrambni minister Hernu prekinil svoj obisk v Jordaniji in je včeraj jutraj prispel v N'Djameno, da bi na mestu nadzoroval izvajanje sporazuma je Cheysson v intervjuju za televizijo izjavil, da je bil dosežen sporazum tudi o datumu, do katerega naj bi prišlo do popolnega umika čet obeh držav, vendar ni s tem v zvezi dal nobenih podrobnosti. Zanikal pa je, da bi do reševanja čadskega vprašanja in izboljšanja odnosov med Francijo in Libijo prišlo po nedavnih pogovorih med predsednikom Mitterrandom in kraljem Maroka Hasanom II., vsebina katerih je še vedno zavita v tančico tajinstvenosti.

V okviru kmetijskega praznovanja v Boljuncu V nedeljo so slovesno podelili nagrade kmetovalcem in živinorejcem

Skupinska slika nagrajencev

Kmetijski dnevi 1984 so dosegli višek v nedeljo popoldne, ko je bilo v šotoru nagrajevanje kmetovalcev in živinorejcev, ki so se udeležili različnih pobud, ki so potekale v okviru praznika.

Tisočglavi množici zbrani v šotoru je v pozdrav spregovoril župan Edvin Švab, ki je v nekaj stavkih povzel smisel in idejno usmeritev Kmetijskih dnevov.

NAGRAJEVANJE

4. KMETIJSKIH DNEVOV

NAGRAJEVANJE RAZSTAVE ŽIVINE RJAVE PASME

Kategorija JUNIČKE: 1. nagrada Dario Zoff - Gorica, 2. Daniela Zobec - Zabrežec, 3. Ivan Legiša - Cerovlje.

Kategorija JUNICE: 1. nagrada Teodor Ostrouška - Zagradec, 2. Ivan Legiša - Cerovlje, 3. Pietro Braini - Gorica.

Kategorija PRVESNICE: 1. nagrada Teodor Ostrouška - Zagradec, 2. Anton Briščak - Brišče, 3. Emma Franco - Bani.

Kategorija MOLZNICE od 3. do 5. leta starosti: 1. nagrada Andrej Metlika - Bazovica, 2. Stanislav Ravbar - Repen, 3. Emil Purič - Repen.

Kategorija MOLZNICE po 5. letu starosti: 1. nagrada Ivan Antonič - Cerovlje, 2. Alojz Racman - Gročana, 3. Just Kalc - Gropada.

Nagrada za najboljše vime: molznica Seka, lastnik Anton Briščak (Brišče).

Nagrada za najstarejšo molznico: Viktor Križmančič (Gropada).

Nagrada za najmlajšo molznico: Marina Millo (Darsella).

Absolutna prvakinja 4. kmetijskih dnevov: molznica Milka, lastnik Ivan Antonič (Cerovlje).

Pokale in plakete so poklonili: Kmetijska zadruga, Kmečka zveza, konzorcij Grmada, Hranilnica in posojilnica z Opčin, Hranilnica in posojilnica iz Nabrežine, zadruga Dolga Krona, Zadruga kraška mlekarne, Pokrajinsko združenje rejcev, ŠD Breg, podjetje Molino Azzano, Tržaška kreditna banka, vladni komisar dežele Furlanije - Julijske krajine, Kraška gorska skupnost, pripravljalni odbor 4. kmetijskih dnevov.

NAGRAJEVANJE RAZSTAVE ZAJCEV

(pokali podjetja Molino Azzano)

Kategorija KUNCI ZA MESO: nagrado je prejel Zaferino Toful.

Kategorija KUNCI ZA KOŽUH: nagrado je prejel Zoran Tavčar.

Kategorija KUNCI ZA AMATERJE: nagrado je prejel Miro Antolli. Za absolutnega prvaka je prejel nagrado Miro Antolli.

NAGRAJEVANJE RAZSTAVE PERUTNINE

Pokal Tržaške hranilnice je prejela Lucia Bettelli.

● Na letošnjih Kmetijskih dnevih sta se predstavili dve godbi na pihala, ki sta obiskovalce zabavali s celovečernim koncertom. V soboto podvečer je nastopil Pihalni orkester Breg iz Doline, ki ga vodi Niko Peršič, v nedeljo pa godba na pihala iz Kočevja, ki je prikorakala v Kulturni center F. Prešeren in se nato pomikala po razstavišču, za njo pa trume radovednih poslušalcev.

Zanimanje za biodinamično obdelovanje zemlje

Veliko zanimanje obiskovalcev je pritegnil stand združenja za biodinamično obdelovanje zemlje. To združenje se zavzema, da bi kmetje obdelovali svoje površine z naravnimi gnojilnimi sredstvi, ki jih je moč pridobiti iz mrtvih mikroorganizmov in iz odmrlih delov rastlin. V konferenčni dvorani so člani združenja v nedeljo dopolne prikazali informativni dokumentarec o načinu obdelovanja zemlje na biodinamični način. Film si je ogledalo veliko interesentov, ki so nato sprožili dolgotrajen, zanimiv in razvejan razgovor.

PREDAVANJE O GOBAH

Diplomirani inženir agronomije Gabriel Seljak je v petek zvečer predaval o užitnih gobah na Krasu. Seljak je najprej spregovoril nasplošno o gobah in njihovem razmnoževanju,

Okrogla miza o pomenu sira v človekovi prehrani

Ni naključje, da zavzemajo mleko in mlečni izdelki v pravilni prehrani posebno mesto. Mleko in še posebno mlečni izdelki se namreč odlikujejo po bogati vsebini snovi, ki so nujno potrebne za prenavljanje celic in za opravljanje osnovnih fizioloških funkcij. Zato naj na nobeni mizi ne manjka sira, še več, sir lahko ugledno zamenja meso, ker ne obremenjuje telesne presnove s škodljivimi produkti. Ta navodila bi morali upoštevati predvsem starši in starejše osebe, se pravi ljudje v najbolj delikatnih obdobjih svojega življenja.

To je v bistvu povzetek glavnih misli, ki so izšle s sobotne okrogle mize o pomenu sira v človeški prehrani, katere sta se, poleg vodje dr. Paola Pascolinija, načelnika pokrajinskega kmetijskega nadzorništva, udeležila še dr. Tatjana Slavonec, docent na živilsko-tehnološkem oddelku Biotehniške fakultete ljubljanske univerze, in prof. Aldo Raimondi z Deželnega inštituta za prehrano.

V svojem referatu je prof. Raimondi podrobno, a obenem razumljivo analiziral sestavine sira; povedal je, da vsebuje sir, med drugim, veliko lahko prebavljivih beljakovin, ki so zgrajene iz osnovnih aminokislin v najustreznejšem razmerju.

Sir vsebuje tudi mnogo mineralnih snovi, posebno kalcij in fosfor, ki sta tudi prisotna v idealnem razmerju; tu so še vitamini, lahko prebavljive maščobe itd.

Sir lahko uživajo tudi tisti, ki so »alergični« na mleko, se pravi, da mleka ne prebavijo zaradi pomanjkanja encima laktoze. Mlečni sladkor namreč v siru s fermentacijo popolnoma prevre.

Dr. Tatjana Slavonec, ki je tudi pripravila izčrpen referat, a ga ni podala, da bi ne ponavljala Raimondijevih tez, je k temu dodala še nekaj zanimivih podatkov o izdelavi in porabi sira v Sloveniji, odnosno Jugoslaviji in ostalih evropskih deželah. Med porabniki prednjači Francija z 18,5 kg na prebivalca letno, Italija je zabeležila 14,3 kg, Jugoslavija pa le 6,6 kg. Tu se odpira torej tudi problem, kako prebivalstvo spodbujati k večji porabi sira.

Izvajanjem je sledila diskusija z nekaj zanimivimi posegi. Okrogla miza se je torej izkazala kot zelo poučna in vsestransko aktualna, motila jo je le dolgovežnost vodje okrogle mize. Škoda, da se je nanjo odzvalo tako malo občinstva, čeprav je bilo poskrbljeno tudi za simultano prevajanje. Za tiste pa, ki jih ni bilo, še nasvet prof. Raimondija: »Ne iščite tujih in zahtevnih sirov, uživajte raje naš Tabor, ki ima po naših nedavnih analizah vse lastnosti za naziv gosposkega sira.« Lepo priznanje za prisotnega predstavnika Zadruga kraške mlekarne!

DREVI ŽREBANJE LOTERIJE

Danes se zapira v Boljuncu tudi Bregov šotor, v katerem je bilo vsak večer od četrta pa do danes prijetno vzdušje in mnogo občinstva, ki je sledilo zabavnemu programu ali pa se je zavrtelo ob zvokih znanih ansamblov.

Drevo bo na sporedu žrebanje velike nagradne loterije; listki so bili naprodaj vse te dni in bodo še danes; zvečer pa bomo izvedeli za srečno številko, katere lastnik se bo lahko popeljal za osem dni na Palmo de Mallorco. Potem ko bodo izžrebali še ostalih devetnajst dobitkov, bo na sporedu ples z ansamblom Pomlad.

NUDIMO TI POMOČ

Kmečka in obrtna posojilnica je Kzadruga banka, ki deluje v okolju, kjer živiš tudi ti. Tvoji problemi so tudi njeni, zato ti je vedno pripravljena pomagati, tudi s posojili in finansiranjem, pri čemer zahteva kot pglavitno jamstvo tvoje delo in osebne sposobnosti. Kmečka in obrtna posojilnica je banka, ki se razvija s tabo.

KMEČKE IN OBRTNE
POSOJILNICE

v Furlaniji - Julijski krajini.

Tvoja domača banka

Na osnovni šoli Milčinski že tretji dan brez pouka

Slovenska osnovna šola Fran Milčinski na Katinari je bila tudi včeraj prazna. Iz protesta zoper pomanjkanje primernih učnih prostorov starši niso poslali svojih otrok v šolo; na šoli tako že tretji dan zapored ni bilo pouka.

Starši so se v soboto zvečer na skupnem sestanku v Društveni gostilni v Lonjerju domenili, da bodo tudi ta teden nadaljevali s svojo protestno akcijo, in sicer dokler se vsa zadeva ne bo premaknila z mrtve točke. V petek in soboto je predstavništvo staršev obiskalo šolsko skrbništvo,

župana, odbornika za šolstvo in prefekta, vsa ta prizadevanja pa vsaj doslej niso obrodila nič konkretnega.

Vse kaže, da bo katinarska šola zaprta vsaj še danes in jutri. Za jutri je namreč najavljen obisk občinskega odbornika za šolstvo Vattovanija. Slednji nam je včeraj v telefonskem pogovoru zagotovil, da bo jutri ob 9.30 obiskal šolo Milčinski skupno z občinskimi tehnikami; sestanka naj bi se udeležili tudi predstavniki svetoivanskega rajonskega sveta, sveta slovenskega in italijanskega didaktičnega ravnateljstva in pred-

stavniki italijanskega odbora na Katinari.

Vattovani je poudaril, da obstajajo v tem primeru »objektivne težave«, in da bi morali zadevo proučiti »previdno in reševati postopoma, brez nadaljnjih komplikacij«. Dejal je še, da je kontaktiral z italijansko skupnostjo in zagotovil, da se bo občina maksimalno zavzela za rešitev odprtega problema in nudila otrokom svojo šolo in svoj razred.

Odbornik za šolstvo je pri tem še omenil, da je dobro seznanjen o vsem vprašanju in da je imel že vrsto sestankov in srečanj s starši katinarske šole. Dodal pa je, da je v tem času prezaposlen z drugimi odprtimi vprašanji, ki so se ob začetku šolskega leta še nakopičila. Prav zaradi tega bo lahko šele jutri obiskal šolo na Katinari, da bi skupno z drugimi komponentami poskusili razrešiti ta pereči problem.

Predstavniki staršev otrok katinarske šole po drugi strani ugotavljajo, da so že februarja letos in še v naslednjih mesecih točno seznanili odbornika za šolstvo o nevdržnem položaju na šoli. Vsa njihova prizadevanja in trud, da bi se pred začetkom šolskega leta uredili to vprašanje, niso obrodili sadov, ker so naleteli na gluha ušesa pristojnih oblasti.

Otroci so tudi včeraj ostali doma

V Lonjerju in v Barkovljah vrtača še vedno brez čistilk

V otroških vrtcih v Lonjerju in v Barkovljah tudi včeraj ni bilo pouka. Otroci so morali že spet ostati doma, ker sta vrtača zaprta zaradi odsotnosti čistilk. Tržaška občina namreč vse doslej še ni dodelila obema vrtcem čistilke, tako didaktični ravnateljici ni preostalo drugega, kot da ob odsotnosti prepotrebne pomožne osebe odredi zaprtje obeh otroških vrtcev.

Zaprta vrtača povzročata nemalo preglavic staršem, ki morajo iz dneva v dan poskrbeti za svoje malčke. Z zaskrbljenostjo že vse te dni sprašuje-

jo, kdaj bo občina končno namestila v vrtcih čistilke. Od začetka pouka (13. septembra) je minilo doslej pet dni, vse kaže pa, da Občina, kljub številnim pozivom in obvestilom, še ni vzela tega vprašanja v pretres. Do kdaj bodo morali starši še čakati, da se bodo vrata obeh otroških vrtcev končno odprla?

● Tržaški občinski svet se bo po poletnem premoru sestal 5., 9., 19. in 23. oktobra. Tako so se včeraj dogovorili načelniki svetovalskih skupin.

Predavanje za profesorje humanističnih predmetov

S predavanjem za profesorje slovenščine, drugih jezikov in humanističnih predmetov, se bo danes v Gregorčičevi dvorani nadaljeval seminar za slovenske šolnike na Tržaškem, ki ga prireja tržaško šolsko skrbništvo v sodelovanju z Republiškim komitejem za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo SR Slovenije. Docent na filozofski fakulteti ljubljanske univerze Franc Jakopin bo danes (začetek ob 8.30) predaval na temo: »Poglavje iz imenoslovja«.

Jutri bo na sporedu še drugo predavanje za profesorje humanističnih predmetov. O odmevih humanizma na Slovenskem bo govoril Primož Simoniti z ljubljanske Filozofske fakultete.

V četrtek in v petek bodo prišli na vrslo še profesorji naravoslovnih predmetov in matematike. Njim bo popjutrišnjem namenjeno predavanje o meritvah in razlagi dogajanj v atmosferi, ki ga bo imel Zdravko Petkovšek s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo iz Ljubljane. Dan kasneje, v petek, 21. septembra, bo Ivan Gams z ljubljanske Filozofske fakultete predaval o pokrajinski ekološki sestavi. Tudi ti dve predavanji bosta v Gregorčičevi dvorani.

Jutri zvečer na Proseku srečanje z vinogradniki

V tem tednu bo Kmečka zveza priredila dve srečanja z vinogradniki, ki bosta posvečeni letošnji trgatvi in problemom kletarstva.

Prvo srečanje bo jutri v Cvetličarskem centru na Proseku; na njem bo s svojimi nasveti na razpolago strokovnjak inž. Miran Vodopivec; srečanje se bo začelo ob 19.30.

Drugo podobno srečanje bo v petek v mali dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu. Krajevnim vinogradnikom bodo na razpolago dr. Vitjan Sancin in strokovnjaki Agrarie iz Kopra. Na srečanju, ki se bo začelo ob 19.30, bo odprto vpisovanje v tečaj o vinogradništvu, ki ga prireja Kmečka zveza.

V četrtek seja glavnega sveta KZ

V četrtek se bo na svojem sedežu v Ul. Cicerone sestal glavni svet Kmečke zveze; na seji, ki se bo začela ob 20. uri, bo razpravljalo o vrsti vprašanj, ki se neposredno nanašajo na delovanje stanovske organizacije tržaških kmetovalcev.

Prva točka dnevnega reda predvideva razpravo o sklepu zadnjega občnega zbora o ustanovitvi deželne Kmečke zveze; govor bo nadalje o ceni mleka v hlevu, o sklicanju volitev za

ločeno upravljanje jusarskega premoženja, o kmečkem turizmu (deželni zakon 33/81), oziroma o problemu prodaje domačih pridelkov in o Kmetijskih dnevih v Boljuncu.

Končan praznik tiska KPI na Pončani

Z manifestacijo, na kateri so govorili pokrajinski tajnik Poli, član tajništva Spetič in član vsedravnega vodstva KPI Antonio Montessoro, se je v nedeljo na Pončani zaključil praznik komunističnih glasilic l'Unità in Dela. Poslanec Montessoro je v svojem posegu dejal, da je treba z odločnostjo zavrniti poskus najbolj nazadnjaških sil, ki skušajo dokazati, da je razlog sedanje krize v dinamiki cene dela in previsokih socialnih izdatkih. Odgovoril je tudi na kritike, ki padajo na KPI v zvezi z referendumom, za katerega je stranka zbrala že več kot en milijon in pol podpisov: »Motijo se tisti, ki so mislili, da lahko sklenejo z vlado ločeni sporazum, ne da bi čutili potrebo po posvetovanju z delavci, ne pa KPI. Danes delavci masovno podpisujejo zahtevo po referendumu« je dejal Montessoro »da bi si ponovno pridobili to z vladnim odlokom izgubljeno pravico«.

Šagra mandrijerjev v Podlonjerju kljub slabemu vremenu lepo uspela

Po hladnem in deževnem poletju, so nam vremenslovci obljubljali, da bomo imeli sončen in suh september. Pa se napoved na žalost ni uresničila, kar močno občutijo predvsem organizatorji naših nedeljskih prireditev na prostem, kjer je prav vreme važen dejavnik za uspeh teh praznikov, ali šager, kot jih po domače imenujemo.

V nedeljo popoldne je bila na dvorišču Ljudskega doma v Podlonjerju (Ul. Masaccio) šagra mandrijerjev, ki so jo tokrat že šestič skupno priredili društvi »Union« in »Slavko Škamperle« ter Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov tega področja. Namen organizatorjev je bil,

da bi se tega praznika, ki nima namena samo ljudi zabavati, temveč tudi prebivalstvo spomniti na stare navade in običaje tega predela mesta, kot tudi na dejstvo, da tu še vedno prebiva dobršen del slovenskega prebivalstva, udeležilo čim več žensk in deklet, oblečenih v narodne noše. Že to prvo zamisel je muhasto in slabo vreme prekrizalo, saj so se domačinke bale obleči svoje stare in dragocene narodne noše, ki bi jim dež prav gotovo močno škodil. Tako so se na prazniku pojavila v nošah, z glavo okrašeno z lepim svežim cvetjem, le tri domača dekleta.

Zaradi nestanovitnega vremena so organizatorji tudi odpovedali nastop folklorne skupine iz Mengša pri Ljubljani, ki bi celotno prireditev prav gotovo obogatila.

So pa nastopili »Veseli godci« iz Boljunca, ki so pokazali tako bogat in pester program svojih skladb (obogaten s številnimi češkimi valčki in polkami), da so spravili v dobro voljo in tudi na ples vse, ki so se šagre udeležili in ki so lahko uživali tudi nad dobrotami in dobro domačo kapljico, ki so jim jih pridni organizatorji pripravili. Tako

Na samem prazniku smo se nekoliko pogovorili tudi z enim izmed organizatorjev šagre Marcelom Petkovškom, ki je najprej zelo pohvalil upravo in osebe Ljudskega doma v Podlonjerju, kjer so te vsakoletne prireditve. »Vsi so nam z vsem na razpolago in resnično smo jim dolžni zahvalo, če naše prireditve uspejo, če imamo tu možnost organiziranja teh prireditev, če imamo tu svojo knjižnico in če imamo tu tudi prostor za sestanke naše Skupnosti domačih vinogradnikov in vrtnarjev. Želeli bi samo, da bi se to tesno in tovariško sodelovanje nadaljevalo, ker le tako bodo naša društva na tem področju lahko še naprej aktivna.«

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Ob izviro-izlivu Timave rimsko pristanišče

Štivan

V Štivanu, štivanski, štivančani ali štivanji, Štejn, it. San Giovanni di Duino ali San Giovanni al Timavo, 1971: 164 preb., 1981: 256 preb., fšz Devin — 2 km, šola tudi v Sosljanu 4,5 km, Ribiško naselje — 1,5 km, župnija Vižovlje — 5 km, občina Nabrežina — 7,5 km, Trst — 20 km. Nadmorska višina 18 m.

Razpotegnjeno naselje ob slovensko-italijanski narodnostni meji kraj glavne ceste Trst - Benetke, od katere se tu odcepi cesta proti Gorici, od te pa po nazovno prek avtoceste Trst - Benetke in z njo vzporedne žel. proge Trst - Tržič tudi cesta proti Medji vasi. V južnem delu naselja je več kraških izvirov Timave. Timava privre tu na dan iz 18 velikih in nešteto malih izvirov, kot so Timava, Štivanški potok, Potok pod Maganjikom, Potok pod Škalini, Potok na Jaknah, Potok pri cerkvi, Sardečevi izviri, Lókavca, do najzahodnejšega in največjega izvira pri Moščenicah, ki stoji 2 km severozahodno od vasi. Bližnje vzpetine so: na severu Vršič in Vrhgaug (ali Vrh Gaug?) (106 m), na vzhodu Veliki (199 m) in Mali Škrnjak (170 m), na zahodu Vrh Školjiča (43 m), na jugovzhodu Frščak (193 m), na zahodu Piciganišče (280

m). Večji kotanji sta Sardečeva dolina na vzhodu in Koludrova na severu, kjer so njive in vinogradi. Ledinska imena: na zahodu Srednjiva in Pološko (njive in trtni nasadi), na jugu Jakna (vinogradi), na vzhodu v Oljkah, kjer so bili nekoč nasadi oljk, danes pa so pašniki, na jugu Brtnišče (gmajna). Gozd s prevlado gabra je na obeh Škrnjakih ob njunem vnožju pa je borov gozd. Vodovod črpa vodo iz Timave in jo dovaja bližnjim vasem, po ceveh pod morsk gladino pa v Trst.

Hiše so enonadstropne in lepo urejene. Precej novih hiš so v zadnjih letih domačini in priseljenci iz bližnjih krajev zgradili ob cesti Trst - Gorica. Hlev in vinsko klet ima le ena hiša. V njej biva edina družina v vasi, ki se ukvarja z živinorejo in poljedelstvom. Kraj stare ceste, ki je nekada peljala v Tržič, stoji ob največjem rokavu Timave papirnica, ki so jo dogradili leta 1961 in je ena najodobnejših v Evropi. Na tem območju, ki mu pravijo Rižjera, so bila nekoč močvirnata tla, kjer so pridelovali riž. V papirnici dela tudi nekaj domačinov. Drugi vaščani so zaposleni v tržičkih ladjedelnicah in v tržaški industriji. V vasi je gostilna s prenočišči in trgovina z mešanim blagom.

Kulturno življenje je precej mrtvo. V naselju deluje le Otroški zbor Štivan, ki je začel vaditi leta 1981. Na začetku je zbor pel samo na vaških prireditvah, od jeseni 1983 pa nastopa tudi v širši javnosti. Zbor sestavljajo štivanski in medvejski otroci.

Tu sta dve cerkvi. Obeta posvečeni sv. Janezu Krstniku. Stara gotška cerkev je ena najlepših v pokrajini in stoji v južnem delu vasi ob izviri Timave. Zgrajena je bila v 15. stol. na temelju prednice iz 12. stol. in na razvalinah rimske bazilike iz 5. ali 6. stol. Ima lep prezbiterij z velikimi okni, za glavnim oltarjem pa se vidi temelji prejšnjih stavb. V prvi vojni je bila cerkev do tal porušena, in leta 1955 obnovljena. Od l. 1960 je bogoslužni prostor takrat ustanovljene župnije sv. Marka v sosednjem Ribiškem naselju. Druga cerkev je na nizki vzpetini na vzhodnem delu vasi. Zgrajena je bila l. 1932 v modernem romanskem slogu v obliki križa s kupolo v sredini. Slike, oltarji in križev pot so delo slikarja Avgusta Černigoja, pri kiparskih delih pa sta sodelovala tudi prof. Gorše in Scheriani.

V vasi ni bilo nikdar šolskega splotja, pač pa je bil v zasebni hiši od l. 1946 do l. 1979 slovenski pouk.

Poslej se šolajo otroci v Devinu ali Sosljanu. V Štivanu je stal pred 1500 leti znameniti benediktinski samostan, ki je bil v svoji zgodovini večkrat porušen in obnovljen. O njem ni danes nobenega sledu. Iz tega samostana izvira Codex Aquileiensis (knjiga evangelijev), ki ga hranijo v čedarskem samostanu. V njem so pripisana imena mnogih romarjev, med drugimi panonskih knezov Pribine in Koclja, hrvaških knezov Trpimira in Braslava, moravskih knezov Rastislava in Svetopolka ter bolgarskega kralja Borisa Mihaela. Ker so bili med prvo vojno v neposredni bližini tudi boji med Italijo in Avstro-ogrsko, je bi'a vsa vas porušena, vaščani pa pregnani v razne kraje na Štajersko. Na ta čas opozarjajo kamnit spomenik ob novi cerkvi in bronasta volkova na nasprotni strani tamkajšnje cerkve. Med zadnjo vojno vas ni bila poškodovana. Ker so domačini po svojih močeh pomagali partizanom, so Italijani nekatere moške poklicali v Battaglione speciale v notranjost države, l. 1943 pa so Nemci nekatere odgnali na prisilno de'lo v svoje tovarne. Med NOB so padli 3 domačini.

Od leta 1947 do leta 1954 je bila tu nekakšna državna meja med STO in Italijo.

Tik pred mostom čez Moščence je stal prehod, katerega ostanki iz železobetona so še danes vidni.

Arheološke najdbe so odkrili v Mitrovi jami (Grotta del Mitreo). Tu je bilo v rimski dobi svetišče posvečeno sončnemu božanstvu Mitri, ki ga reliefni stebri, napisni kamni ter grobne najdbe (oljenke ter stekleno in keramično posodje) in zlasti novci datirajo od 2. do 4. stol. po n.š. Toda pod svetiščem so arheologi odkrili starejše zgodovinske ostanke, ki dokazujejo, da je bila jama naseljena od železne dobe do neolitika. Ob levem bregu Timave so pod vodno gladino leta 1969 odkrili kulturno plast ter v njej rimske prazgodovinske ostanke. Onstran Moščenic so med Štivanom in Tržičem bile znane topliče, v bližini Štivanja pa je stal tempelj posvečen boginji Spes Augusta. Ostanke rimskih zgradb so našli tudi v bližini izliva Timave v kraju, ki mu domačini pravijo Bokadin in kjer je danes ribiško naselje sv. Marka. Sam Štivan je bil že od nekdaj, davno pred Rimljani, važno pristanišče in je to svojo vlogo ohranil še dolga stoletja. Nad jezercem Prelosnim so ostanki gradišča.

Najpogostejša priimka sta Pernarčič in Legiša.

Po slovesnosti v novem kongresnem centru

Dva tedna bodo radijske in TV hiše iz vsega sveta tekmovale med seboj

NADALJEVANJE S 1. STRANI

in televizijskem področju ter udejanja sodelovanje dežel ob meji štirih držav in si, kljub različnostim na političnem in gospodarskem področju, prizadeva za mir in napredek v Evropi. V tem okviru ni naključje, da bodo nekatere spremne prireditve »Prix Italia 1984« tudi v Jugoslaviji, zahvaljujoč se predvsem sodelovanju RTV Ljubljana in TV Koper.

Skratka, na včerajšnjem plenarnem zasedanju oziroma otvoritvi »Prix Italia« je bil poudarjen doprinos, ki ga daje nagradno tekmovanje spoznavanju med narodi, to spoznavanje pa teče v sodobnem času prav po kanalih informacijskih medijev. Zato je treba radijske in televizijske organizme posodobljati v sozvočje s potrebami določenega trenutka in temu se ne more izogniti niti državna struktura RAI, ki bo, kot je napovedal Orsello, do 30. novembra izdelala nove rešitve glede problemov, ki tarjo to hišo.

»Prix Italia 1984« pa pomeni za Trst tudi uveljavljanje na turističnem področju, kot so v svojih pozdravnih nagovorih naglasili nekateri vidni politični predstavniki mesta in Dežele (po vrsti so spregovorili glavni tajnik »Prix Italia« Alvise Zorzi, predsednik Pristaniške ustanove Za-

netti, tržaški župan Richetti in deželni odbornik za finance Rinaldi). Da je res tako, dokazuje tudi novi kongresni center v prostorih Pomorske postaje, ki so ga dogradili v rekordnem času sedmih mesecev in katerega nedvomno funkcionalnost bodo preverjali prav na tej mednarodni prireditvi. Center so namreč uradno odprli prav včeraj, ob tem pa je bila tudi otvoritev razstav slikarja Spacala in kiparja Perizija.

Pa še nekaj o vsebini 36. natečaja »Prix Italia«, ki bo posebnim mednarodnim žirijam dal v presojo najboljšo svetovno radijsko in televizijsko produkcijo zadnjega leta. V dveh tednih se bo v kongresnem centru zvrstil niz »oddaj«, ki bodo zaobjele tri radijske in televizijske žanre: glasbo, dramatik in dokumentarce. Glede tega gre že sedaj opozoriti na četrtkovo projekcijo »Manjšine, bogastvo Evrope«, ki so jo izdelale štiri različne televizijske hiše. Oddaja sicer ne spada v tekmovalni spored, bo pa vseeno zanimiva (najbrž). V netekmovalni spored spada še druge projekcije, ki si jih občinstvo lahko brezplačno ogleda vsak večer v prostorih Pomorske postaje ob 20.30. V tem smislu je bil že sinoči predvajan film Franca Giraldija »Moj sin ne zna brati«, drveni bo film Vittoria de Sistijs »Paolo in France-

sca«, jutri pa film Gavina Ledde »Ybris«.

In kakšen bo delež slovenske u-stvarjalnosti na tem tekmovanju? Tu gre za Jančarjevo radijsko igrco »Iz-poved hudodelca« v režiji Aleša Jana, ki bo na sporedu v sobotnem tek-movalnem programu.

Na kratko, mimo umetniške in tek-movalne pomembnosti prireditve je to priložnost za Trst, da pokaže svo-j širino in pripravljenost objektivne-ga prikazovanja svoje stvarnosti. U-pati je, da pred približno tisoč ude-leženci iz najrazličnejših držav sve-ta mesto ne bo zapravilo te karte, kot jo je tolikokrat doslej. (mč)

Jutri seja tovarniškega sveta obrata GM

Tovarniški svet obrata Velikih mo-torjev v Boljuncu sklicuje za jutri, 19. septembra, ob 14. uri sestanek vseh delavcev, bodisi redno zaposle-nih kot tudi onih v dopolnilni bla-gajni. Sestanek bo potekal v tovar-niški menzi v prvem nadstropju ob-rata. Na dnevnem redu bo razprava o potrebnih pobudah za zaščito delovne-ga mesta ter o tem, kako seznaniti javnost in družbenopolitične predstavnike s krizo, ki jo preživlja obrat.

S postavitvijo enojezičnih tabel

KPI: OBČINA JE GLOBOKO UŽALILA VSE SLOVENCE

Tajništvo tržaške federacije KPI je sinoči izdalo tiskovno sporočilo, v katerem ostro obsoja sklep tržaškega občinskega odbora, ki je na tržaškem Krasu postavil cestne table samo z italijanskimi imeni vasi. S tem dejanjem, menijo komunisti, je tržaška občina globoko užalila čustva slovenskega prebivalstva in tako spet dokazala, da noče priznavati stvarnosti, ki jo je samo fašizem zaman skušal izbrisati. Občinski upravitelji so spet zamudili edinstveno priložnost, da bi dali svoj doprinos k uveljavitvi enakopravnega in miroljubnega sožitja med tukaj živečima narodoma ter so povsem prezrli dejstvo, da pomenijo izvirna slovenska imena vasi obogatitev za celotno tukajšnjo skupnost.

Pobuda tržaškega občinskega odbora, piše v tiskovnem sporočilu KPI, sama po sebi tudi zmanjšuje vlogo Trsta, ki bo lahko samo z enakopravnim sožitjem vseh svojih komponent dosegel stopnjo razvoja, ki si jo vsi želimo. Pot sožitja med Italijani in Slovenci je edina možna pot, kot dokazuje tudi važno sporocilo, ki prihaja iz zahodnokraškega rajonskega sveta, kjer so svetovalci KPI, LpT, SSK, KD in PSI soglasno obsodili postavitev enojezičnih tabel. Sklep občinske uprave nasprotuje tudi s tistim, kar je rekel župan Richetti ob svoji izvolitvi.

KPI se bo zato na vseh ravneh zavzema, da bo čimprej prišlo do celovite in ustrezne rešitve vpraša-

nja toponomastike in bo zato podprla vse tiste ljudske pobude, ki bodo v zdušju solidarnosti med slovenskimi in italijanskimi demokrati imele v praksi za cilj uveljavitev načela enakopravnosti in odločno obsodbo nacionaizma. Ob koncu pa komunisti predlagajo, da bi deželna uprava v tem specifičnem trenutku prispevala svoj delež pri kritju stroškov za namestitve novih tabel in smerokazov z italijanskimi in slovenskimi napismi in to v vseh občinah tržaške pokrajine.

72 skladb na glasbenem natečaju mesta Trst

Na letošnji XXXI. Glasbeni nagradi mesta Trst - XXIII. mednarodnem natečaju simfoničnih kompozicij sodeluje 72 skladateljev; toliko je namreč skladb, ki jih je prejelo do 10. t.m. tajništvo natečaja. Mednarodna žirija bo začela ocenjevati predstavljena dela prihodnji ponedeljek; predvidena je podelitev treh nagrad, ki bodo razglašene v petek 28. t.m., ob 17.30 v občinski palači v Trstu.

● Tudi drevi bo ob 17.30 v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) filmski večer o ustvarjalnosti Leonarda da Vincija, ki ga prireja Tržaška avtonoma turistična ustanova vzporedno z razstavo »Laboratorij o Leonardu«. Slednja je na ogled v prenovljeni tržaški pomorski postaji. Vstop na filmske večere in na razstavo je brezplačen.

● Tržaška občina sporoča, da je akvarij odprt od torka do nedelje med 9. in 13. uro, ob ponedeljkih in praznikih pa je zaprt.

● Deželni svet Furlanije - Julijske krajine bo po letnem premoru zasedal v četrtek, 20. septembra.

V Barkovljah so neznanci namerno požgali fiat 500

V Barkovljah so bili na delu v noči od nedelje na ponedeljek neznani požigalci, ki so pritankli ogenj fiatu 500, parkiranemu v Ul. Bove-to. Kljub hitremu prihodu gasilske enote so zubij tako poškodovali avtomobil, da policiji še ni uspela ugotoviti lastnika. Da je šlo za nameren požig ni dvomov, saj je bil pokrov vozila dvignjen, pri motorju pa so gasilci našli ostanke lepenke, napojene s bencinom.

† Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga

Slavka Mihaj vd. Comari

Pogreb bo jutri, v sredo, 19. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v Ricmanje.

Iskrena hvala vsem, ki so ji bili ob strani.

Zalujoči: sin Ernesto, snaha Vera, vnuki Igor, Vesna in Darko ter drugo sorodstvo.

Ricmanje, 18. septembra 1984
(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

† Zapustila nas je naša draga

Clara Pertot

Pogreb bo jutri ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Zalostno vest sporočajo: sestri Rosa in Gina ter drugo sorodstvo.

Trst, 18. septembra 1984
(Občinsko pogrebno podjetje)

† Preminil je naš dragi

Ivan Slavec

Pogreb bo danes, 18. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v do'insko cerkev.

Zalostno vest sporočajo vsi sorodniki.

Dolina, 18. septembra 1984
(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

Protestna skupščina uslužbencev RAI

Uslužbenci deželnega sedeža RAI v Trstu so se včeraj zjutraj zbrali na sindikalni skupščini in ocenili položaj v javni radiotelevizijski ustanovi. Delavci, včlanjeni v sindikalni zvezi CGIL-CISL-UIL in v avtonomnem sindikatu Sntar so na skupščini z veliko zaskrbljenostjo ugotovili, da vlada in politične sile zelo zanemarjajo vprašanja državne radiotelevizije in to zlasti v trenutku ko je na tem področju zasebni sektor sprožil močnejšo konkurenčno ofenzivo. Brezbriznost političnih sil in javnih uprav je opaziti tudi v naši deželi, so mnenja uslužbenci RAI, kot dokazuje dejstvo, da deželni svet Furlanije - Julijske krajine po enem letu ni še izvolil posebne komisije za nadzorstvo nad radiotelevizijsko službo. Na zborovanju so tudi negativno ocenili, da je vprašanje ustanovitve slovenskih televizijskih oddaj obstalo na mrtvi točki.

Pereč problem, o katerem je tekla beseda na včerajšnji skupščini, zadeva tudi imenovanje ravnatelja deželnega sedeža. To funkcijo opravlja sedaj začasno dr. Dario Fiorenzoli, ki pa mora vsaj enkrat na teden v Rim, kjer je zaposlen pri glavnem ravnanstvu. Uslužbenci zato zahtevajo od upravnega sveta RAI naj takoj imenuje stalnega ravnatelja tukajšnjega sedeža ter obenem pozivajo dr. Fiorenzolja, da v pričakovanju dokončnega razčiščenja odstopi s tega mesta.

V okviru letošnjih Zdravniških dnevov

Dr. Majdi Košuti priznanje za raziskovalno delo

Dr. Majda Košuta

Pred kratkim smo poročali o 38. zdravniških dnevih v Trstu, vsakoletnem znanstvenem simpoziju, na katerem ugledni domači in tuji zdravniki prebirajo svoja poročila o najnovejših izsledkih medicinske znanosti. Letošnji zdravniški dnevi so bili posvečeni sodobnim dognanjem hepatologije, zdravstvene stroke, ki se ukvarja z boleznimi jeter.

Ob tej priliki smo v kratkih besedah omenili tudi enajst štipendij, ki

sta jih podelili KZE (5) in Združenje tržaških zdravnikov (6). Med dobitnicami slednjih je tudi dr. Majda Košuta s Kontovela, ki je prijazno privolila v kratek razgovor o tem, kako so jo njena bliskovita učna leta pripeljala že do druge tovrstne nagrade: prvo sorodno štipendijo je prejela januarja letos.

Natečaj za najboljše znanstvene študije je razpisalo Združenje tržaških zdravnikov, udeleženci pa so lahko izbirali med onkologijo, kardiologijo, ginekologijo, gastroenterologijo in revmatologijo. Dr. Košuta se je odločila za slednjo in v sodelovanju z revmatološko ambulanto otroške bolnišnice Burlo Garofolo sestavila študijo o diagnostičnem postopku za čimprejšnje ugotavljanje otroškega revmatoidnega vnetja sklepov. Gre za redko bolezen, ki jo slovenski znanstveniki uradno nazivajo juvenilni revmatoidni artritis in ki prizadene deco že v najnežnejših letih, za njo pa oboleva tudi doraščajoča mladina, nekako vse do 20. leta starosti.

Bolezen se pojavlja v več oblikah, včasih prizadene en sam sklep, včasih več, vendar jo je včasih težko razlikovati od navadne otekline sklepa, ki je lahko zgolj posledica fizične poškodbe (udarca, zvina i.p.d.). Raziskava dr. Majde Košuta je ciljala prav

na ugotavljanje določenih značilnosti, iz katerih je razvidno, ali gre za to ali ne. To se opravlja s punkcijo sklepa (artrocentezo) in analizo sinovialne tekočine, v kateri se morda skrivajo parametri, ki odločajo o prisotnosti te bolezni. Za svoje znanstveno delo je dr. Majda Košuta prejela štipendijo skupno z neko drugo poklicno kolegico, ki je prav tako vodila raziskavo na slično temo.

Odličninja, spomnimo naj, da je dr. Košuta svoj študij medicine opravila v rekordnem času, je po naravi skromna in tiha: morda ji prav zato še bolj iz srca privoščimo to priznanje; vsota je spričo delitve denarne nagrade sicer bolj spromna, pa nič zato. Prijeten je občutek, da se tudi naši mladi doktorji medicine posvečajo raziskovalnemu delu in dosegajo pri tem lepe rezultate. Upati je le, da bodo slovenski zdravniki pomagali do prve zaposlitve, ki v tehasih, žal, ni več domena najbolj prizadevnih, temveč najspretnejših. (JB)

● Na predlog predsednika Comellija je deželni odbor sprejel sklep o porazdelitvi finančnih sredstev kreditnim ustanovam in institutom, ki jih bodo leti podelili v obliki posojil za vodenje kmetijskih podjetij in zadržg. Višina nakazane vsote znaša pet milijard lir.

Trgovci in gostinci lahko za določen čas ostanejo brez tedenskega počitka

Tržaška občina je na prošnjo gostincev in po posvetu s sindikati odredila, da bodo v dneh 2., 3. in 4. novembra gostišča lahko odprta, čeprav bi zaradi zakonske obveznosti o tedenskem počitku ne smela obratovati. Isto velja za čas od 3. in 10. decembra, bo bo v mestu Miklavžev semenj, pa tudi že za obdobje od včerajšnjega dne, 17. septembra, do konca meseca spričo prireditve »Premio Italia 1984«, ter za dneve od 27. do 31. decembra. Izrecno gre pripomniti, da bodo od 17. do 24. septembra lahko redno poslovale brez tedenskega počitka tudi vse trgovine z živilskimi vred.

Zbor Vasilij Mirk na srečanje v Železno Kaplo

V soboto, 22. t.m., bo v Železni Kapli na Koroškem 12. zaporedno srečanje pevskih zborov iz štirih različnih predelov slovenskega kulturnega proslora, Gorenjske, Štajerske, avstrijske Koroške in našega zamejstva. Že 12. zaporedoma se bodo namreč srečali pevski zbori iz Stražišča pri Kranju, Brežic, Železno Kaple in Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ki so navezali stike pred 11 leti ter ko so se leta 1973 prvič srečali v Kranju domenili, da bo izmenično vsako leto eden od omenjenih zborov gostil prireditve.

Na 12. srečanju bo vsak zbor zapel štiri pesmi, za zaključek pa bodo združeni pevski zbori zapeli še koroško Paula Kernjaka »Juhe, pojedmo u Škufce«, Gobjevo »Bratje, zapojmo« ter Vrabčevo »Sinoči me je dekle vprašalo«. Podrobno o tem srečanju bomo še poročali.

Dantejeva Božanska komedija v slikah

Na pobudo Tržaške avtonome turistične ustanove bodo danes v razstavnih prostorih na Gradu sv. Justa odprli likovno razstavo z naslovom »Božanska komedija v delih petdesetih italijanskih slikarjev«. Gre za 150 slik znanih slikarjev — med njimi so Guttuso, De Chirico, Campigli, Cagli, Carrà, Cantatore, Purificato — ki jih hranijo v državnem muzeju v Ravenni.

Raznoškost slikarskih tehnik in že sama tematika, na meji med resničnostjo in domišljijo, bo nedvomno privabila številne obiskovalce. Razstava bo odprta do 4. novembra, na ogled pa bo vsak delavnik od 9. do 13. ter od 15. do 18. ure, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Pretrsljiva tragedija 16-letnega fanta

Po sto metrih vožnje - v smrt

Stefano Kleva

Sto, morda 120 metrov vožnje z motornim kolesom cagiva 125, ki ga je prijatelj komaj kupil, in mladostna radost nad bleščočim simbolom sodobnega časa se je spremenila v tragedijo. Stefano Kleva bi 27. novembra praznoval 16. rojstni dan. Umrl je v nedeljo, nekaj minut po polnoči, potem ko so ga s prebito lobjanjo približno pol ure prej reševalci Rdečega križa prepeljali v katinarsko bolnišnico.

Poklicali so jih Stefanovi prijatelji iz javne govorilnice na Trgu Osoppo na Greti, kjer je bilo tudi prizorišče nesreče. Kot običajno so se tam zbrali mladi fantje iz bližnjih stanovanjskih blokov. V nedeljo zvečer so imeli posebno temo razgovora: med njimi je bil parkiran povsem nov motor cagiva, last Stefanevega prijatelja. Stefano še ni imel 16 let in zato tudi ne vozniškega dovoljenja. Vseeno pa ga je kratka vožnja s predmetom svojih sanj tako pritegovala, da se je kljub naprotnemu prigovarjanju prijateljev usedel nanj in se zapeljal proti Ul. Gemona. Prijatelji so videli, kako je po približno sto metrih vijugaste vožnje izgubil nadzorstvo nad vozilom in težko padel na asfalt, kjer je obležal negiben. Nič se ni slutil, da se je odigrala tragedija, toda ko so prihiteli do njega, so ugotovili, da je Stefano udaril z glavo ob rob pločnika in da je njegovo zdravstveno stanje zelo hudo. Poklicali so Rdeči križ, toda usodnega toka dogodkov nihče ni mogel več spremeniti. Vest se je bliskovito razširila v Ul. Palmanova, nedaleč od Trga Osoppo, kjer je na št. 5 stanoval Stefano in kjer njegovi starši se zdalec niso mogli domnevat, kaj se za vogalom dogaja z njunim sinom.

Ob sodni preiskavi o nezakonitih gradnjah v Zgoniku in Repentabru Kraški »igloo« proti... vojni nevarnosti

Spet je v ospredju pozornosti zemlja: kraška zemlja. Ob njej pa ljudje z najrazličnejšimi interesi. Tisti, ki jo hočejo štiti, drugi, ki si jo želijo le kot nedeljski nadomestek globlje stika z naravo, pa še tretji in četrti, ki z njo manevrirajo v pridobitniške, če že ne špekulacijske namene. V mislih imamo okrog 65 tisoč kv. metrov pašnika, ki se razteza na območju zgoniške in repentabske občine, kakih 200 metrov od ceste med Opčinami in Velikim Repnom ter približno dvesto metrov pred repentabskim nogometnim igriščem, če vozimo proti Velikemu Repnu.

V začetku lanskega leta je pašnik, poraščen z grmovjem in drevjem, začel postopoma izgubljati običajen kraški videz. Tržaška agencija Bonzanini je od dveh lastnic zemljišča (gre za Tržačanko, ki se je medtem preselila v Bari, in za neko jugoslovansko državljanko) prejel nalog za prodajo in ga je zato opremila z labirintom belih cest in kraških zidkov. Pred gmajno, ki se je počasi razvijala v naselje, so postavili tudi široka kovinska vrata in »neobhodni« napis »Zasebna lastnina«. Agencija, oziroma kdor zanjo, je začelne tri parcele prodala 60 ljudem, v glavnem tržaškimi občanom. O ceni tega nezavidljivega terena krožijo razne številke; na notarskem aktu o kupoprodajni pogodbi je menda zapisano 900 lir za kv. meter, v resnici naj bi veljal 3-4 tisoč lir, še drugi pa govorijo o ceni 13-15 tisoč lir.

Novi lastniki so svoje parcele ogradi, »okrasili« z betonskimi ploščami, pločevinastimi barakami, stranišči, odvečnim pohištvom, ruloškami, itd. Nekdo si je celo omislil podzemsko zaklonišče, verjetno v prepričanju, da bi ga kraški »igloo« obvaroval pred tretjo svetovno vojno. Tako početje pa so proti koncu lanskega leta opazili upravitelji zgoniške in repentabske občine. Zakaj ne prej? Na zgoniškem tehničnem uradu je bil odgovor zelo jasn: ker je teren kakih dvesto metrov od ceste, je gosto drevje ovrnilo pogled v to novo naselje, nastalo tako rekoč »čez noč«. Po odkritju pa so stvari stekle hitro, čeprav je bilo (in je še vedno) veliko težav za ugotavljanje istovetnosti lastnikov. Zgoniška občina je vsekakor s pomočjo redarjev in karabinerjev ugotovila in prijavila pretorju več kot 60 lastnikov.

Prekršili naj bi se zoper tri vinkulacije, ki štiti omenjeno območje, in sicer: občinski urbanistični načrt predvideva tam »zeleno cono«, ministrsko nadzorništvo za spomeniško varstvo varuje njegov krajinski videz, vojaška uprava pa ima nad njim posebno oblast, ker spada v nadzorovano področje okrog smodišnice v Briškihih. Pretor Reinotti je sodno prijavo zgoniške in repentabske občine očitno upošteval, saj je v preteklih dneh odposlal okrog 60 sodnih obvestil, češ da je v teku sodna preiskava o protizakoniti gradnji.

Takole izgleda podzemsko »zaklonišče« v zgoniški občini

»Žal mi je za prizadete, saj v glavnem niso petičneži in so prav gotovo bili v dobri veri, ko so kupili teren.« razmišlja zgoniški župan Guštin. »Toda kaj hočemo, ne moremo dovoliti, da se opuščajo zakonski predpisi in regulacijski načrt. Naša dolžnost je, da kršitelje zakonov prijavimo sodstvu.« Kako bo pretor Reinotti izvedel preiskavo, pa še posebno zanima lastnike zemljišč. »Mi nismo kršili ničesar, saj smo prejeli od Gozdne uprave pooblastilo, da lahko zgradimo zidke in da razredčimo drevesa ter grmičevje,« nam je povedal Tržačan, ki je kupil kakih tisoč kv. metrov zemlje. »Marsikdo pa je pretiraval, seveda. Toda koga moti, če na svoji zemlji postavim kaminet iz kraškega kamna? Če smo bili poučeni o vseh prepovedih? Ne, to sem prvič slišal od vas. Kolikor je bilo meni znano, bi tam lahko postavili tudi leseno ali pločevinasto barako. Prenosljivo, seveda...«

Verjetno se je možak pošteno užel. Kako in kaj, pa bo moral določiti pretor.

»Zal mi je za prizadete, saj v glavnem niso petičneži in so prav gotovo bili v dobri veri, ko so kupili teren.« razmišlja zgoniški župan Guštin. »Toda kaj hočemo, ne moremo dovoliti, da se opuščajo zakonski predpisi in regulacijski načrt. Naša dolžnost je, da kršitelje zakonov prijavimo sodstvu.« Kako bo pretor Reinotti izvedel preiskavo, pa še posebno zanima lastnike zemljišč. »Mi nismo kršili ničesar, saj smo prejeli od Gozdne uprave pooblastilo, da lahko zgradimo zidke in da razredčimo drevesa ter grmičevje,« nam je povedal Tržačan, ki je kupil kakih tisoč kv. metrov zemlje. »Marsikdo pa je pretiraval, seveda. Toda koga moti, če na svoji zemlji postavim kaminet iz kraškega kamna? Če smo bili poučeni o vseh prepovedih? Ne, to sem prvič slišal od vas. Kolikor je bilo meni znano, bi tam lahko postavili tudi leseno ali pločevinasto barako. Prenosljivo, seveda...«

Slovenski oktet v ricmanjski cerkvi

V nedeljo popoldne je bil v ricmanjski cerkvi koncert Slovenskega okteta s sodelovanjem organista Huberta Berganta. Zanimivemu kulturnemu doživetju je sledilo številno občinstvo. Na sliki: Slovenski oktet med nastopom.

Slovesnost v centru A. Ukmar pri Domju

V soboto je bila v Socialnem centru »Anton Ukmar - Miro« pri Domju prigrdnica domača družabnost, s katero so člani tamkajšnjega kulturnega društva »Fran Venturini« in drugih krajevnih organizacij počastili 70-letnico Vere Lazar-Kralj, požrtvovalne aktivistke OF ter neumorne družbenopolitične delavke.

BENEDICT SCHOOL
benedict video programme
INTENZIVNI TEČAJ RUŠČINE

Navječ 8 slušateljev v skupini
Nekaj drugačnega v tvojem mestu.

TRST — TRG PONTEROSSO 2 — Telefon 040/69337

menjalnica

17. 9. 1984

Ameriški dolar	1.875.—
Kanadski dolar	1.410.—
Švicarski frank	745.—
Danska krona	169.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	215.—
Holandski florint	534.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.345.—
Irski sterling	1.895.—
Nemška marka	614.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška dragma	15.—
Debeli dinar	8.75
Drobni dinar	8.25

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

TRST — ULICA FELIZI 18 — ☎ 61-446

Tečaj dikcije italijanskega jezika

za večjo uveljavitev v življenju in poklicu

TEČAJ MEMORIRANJA IN HITREGA BRANJA

Revolucionarna tehnična novost za hitrejšo učenje na kateremkoli področju.

enenkel

SOLSKI ZAVOD

Ul. Battisti 22 - Trst - Tel. 761989

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Mala dvorana
V petek, 21., v soboto, 22., in v nedeljo, 23. t.m.: »1984 - Orwellovo leto«. II. mednarodni festival znanstvene fantastike.

Velika dvorana
V petek, 21. t.m., ob 19.30: Otvoritev koncert sezone - Simf. orkester slov. filharmonije.

Srednja dvorana
VIDEOKLUB Cankarjevega doma vabi svoje člane v Cankarjev dom danes, 18., in 25. septembra ob 19. uri.

Okrogla dvorana
V petek, 28. t.m., ob 22. uri in v nedeljo, 30. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

Srednja dvorana
Beograjski Festival BITEF 84.
V sredo, 19. t.m., ob 19. uri: »Moč gledališke norosti« - Avangardna skupina iz Antwerpna - Belgija.

koncerti

Danes, 18. t.m., pa bo v evangelištni luteranski cerkvi ob 20.30 koncert violinista, ki je dobil pohvalo na natečaju R. LIPIZER. V petek, 21. t.m., ob 20.30 pa bo koncert pianista RAIMONDA CAMPISIJA.

V ponedeljek, 24. t.m., ob 20.30 bo v Katedrali sv. Justina nastopil organist HANS HASELBOECK.

kino

Ariston 17.00 — 22.00 »Love Streams - Scia d'amore«. Režija John Cassavetes, igrata Gena Rowlands in John Cassavetes.

Fenice 18.00 — 22.15 »All'inseguimento della pietra verde«. M. Douglas, K. Turner.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Sesso caldo a Ibiza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Scuola di polizia«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Una ragazza vogliosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00 — 22.00 »Uomini veri«. Mignon 16.00 — 22.15 »Emanuelle - IV.«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 — 22.00 »Cocktail per un cadavere«. Alfred Hitchcock.

Capitol 16.00 — 22.00 »Footloose«. Glasbeni film.

Vittorio Veneto 16.15 — 22.00 »Porno sensazioni«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Tornando a casa«. J. Fonda.

Radio 15.30 — 21.30 »Weekend di una porno moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 14.30 — 22.00 »Maryoppins«.

Priveditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Slovan - Padiče vabi vse pevke in pevce na PEVSKO VAJO za sezono 1984-85, ki bo danes, 18. t.m., ob 20.30 v prostorih Gozdne zadrage. Zaželeni novi pevci in pevke!

PD Slovence Boršt - Zabržec obvešča vse pevce, da bo prva vaja v četrtek, 20. t.m., ob 20.30 in vabi obenem vse, ki jih petje veseli, da se v čim večjem številu pridružijo in omogočijo tako zboru, kateremu maloštevilnost zavira delovanje, da se z novimi silami okrepi in da ne zamre dolga zborovska tradicija v vasi.

Pevski zbor Primorec iz Trebč bo imel prvo vajo jutri, 19. septembra, ob 20.15 v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD Slavec Ricmanje - Log priredi 21., 22. in 23. t.m. VRTNO VESELICO s kulturnim programom na prostem prireditvenem prostoru Zrbečvo v Ricmanjih.

SKD Tabor - KRUT. V oktobru bomo spet začeli tečaj rekreacijske telovadbe. Zato vabimo stare in nove udeležence na sestanek jutri, 19. septembra, ob 18. uri v Prosvetnem domu.

SKD Tabor vabi na sestanek danes, 18. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu predstavnike koordinacijskega odbora vaških organizacij glede vprašanja pokopališča.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 23. t.m., avtobusni izlet v dolino Zejzere s sprehodnim vzponom do kočice Pellarini ter za trenirane planince še na vrh Naboisia. Vpisovanje na sedežu ZSSDI še jutri, 19. t.m.

SKD Vigred iz Šempolaja priredi v nedeljo, 23. t.m., avtobusni izlet po Sloveniji. Ogledali si bomo Otočec, Kostanjevico, Kumrovec in Celje. Za informacije in vpisovanje telefonirati na št. 200-377.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Kostanjevico danes, 18. t.m., ob 7. uri izpred sodne palače. Priporočamo točnost!

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sseljan:

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

včeraj-danes

Danes, TOREK, 18. septembra IRENA

Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.11 — Dolžina dneva 12.24 — Luna vzide ob 23.22 in zatone ob 15.01.

Jutri, SREDA, 19. septembra VITOGRAD

Vreme včeraj: temperatura zraka 18 stopinj, zračni tlak 1010,4 mb rahlo narasča, brezvetrje, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Laki Grisetti, Lucia Dambra, Silvia de' Longhi, Gaspere Andree Cesco, Giulia Runti, Alexander Rebula, Marko Negri, Rajko Dolhar.

UMRLI SO: 64-letna Slavica Mihaly, 87-letna Antonia Peciar vd. Carli, 61-letni Attilio Coen, 15-letni Stefano Kleva, 77-letna Anna De Angelis vd. Paucich, 82-letna Maria Tiano, 69-letni Giovanni Semolini, 54-letni Marcello Pregar, 52-letni Alberto Lodi, 84-letna Carolina Susanni vd. Nodus, 91-letna Margherita Stanojevic vd. Iurincic, 42-letna Bianca Fioreldomondo por. Licurgo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).

mali oglasi

GOSPA S PRAKSO išče zaposlitev kot gospodinjska pomočnica, po možnosti v mestu. Tel. 811-396.

16-LETNO DEKLE išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 811-396.

DELAVKA tvrdke Fiat proda Pando 30 super, staro 6 mesecev. Telefonirati ob uri kosila na št. 0481/78100.

V NAJEM DAJEM zložljivo ogrodje (castelletto) iz aluminija praktično za razna dela, prenosljivo v avtu. Višina do 4 x 1 x 2,30 m. Tel. 910-148.

UGODNO PRODRAM Alfa Sud, letnik '78. Tel. na št. 910-148.

OSMICO ima Rudi Košuta iz Križa 44. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Stanko Štrajn v Dolini št. 258.

PRODRAM sod 15 hektolitrov skoraj nov. Telefon 0481/33553.

KUPIM majhno hišo z vrtom, po možnosti na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 412-031.

PRODRAM otroško posteljico in voziček. Tel. 040/730-495.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

darovi in prispevki

V spomin na Marja Miliča darujejo Vinko Furlan 10.000 lir, družina Ivan Ban (Batica) 20.000 lir, Angela Rupel 10.000 lir in Ida Bukavec 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Jožice Škerk vd. Šušterič daruje Fani Cosmina z družino 20.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob Marjota Miliča darujeta Franco in Grazia iz Križa 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V isti namen darujejo nosilci krste 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Justino Kodram vd. Stubelj darujeta Lidija in Maks Kralj 20.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Justine Kodram vd. Stubelj daruje družina Bizjak (Col 10) 35.000 lir v isti namen.

V spomin na nono Jušto darujeta Majda 50.000 lir za SK Kras in Vlasta 50.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na drago mamo Justino Stubelj darujeta hči Stanka 50.000 lir za KD Rdeča zvezda in sin Stojan 50.000 lir za SK Kras.

V počastitev spomina Fabija Brigadina daruje družina Kalc s Katinare 20.000 lir za SD Adria.

V spomin na Justino Kodram vd. Stubelj darujeta Danica in Pepi Simoneta 10.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Justine Kodram vd. Stubelj darujeta Janko in Ivanka Simoneta 5.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda in 5.000 lir za SK Kras.

V spomin na Justino Kodram vd. Stubelj daruje Kristina Milič 15.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V isti namen daruje Mara Milič 10.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Justine Kodram vd. Stubelj daruje Franc Milič 25.000 lir za KD Barkovlje in 25.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na mamo Justino Kodram vd. Stubelj darujeta hči Milka in Sergij 25.000 lir za KD Barkovlje, 25.000 lir za TPK Sirena in 25.000 lir za Glasbeno matico.

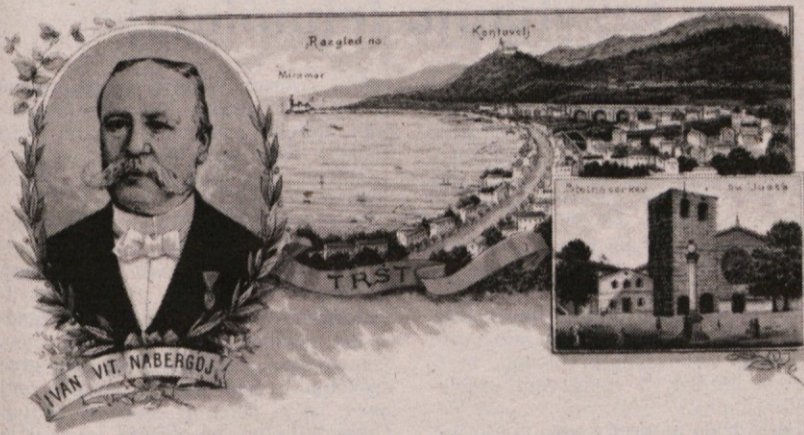
Namesto cvetja na grob Justine Kodram vd. Stubelj darujeta Rudi in Vlasta Blažič 10.000 lir za Dijaško matico.

Vesela družba s Proseka daruje 15.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Stanka Perota darujejo družine Pegan 20.000 lir, Bolé 20.000 lir in Matilda Bogatec 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Maksa Guština darujeta družini Lazar in Kralj 20.000 lir za KD Kraški dom.

Slike, ki niso le spomin

V naši rubriki je prostor za dopisnice vseh taborov, pa čeprav privilegiramo »naše« razglednice, da bi rešili te dragocene dokumente in tudi tako dokazovali prisotnost slovenskega življa na teh tleh.

Nasprotujoča si ekstremizma, tako bo morda kdo označil hkratno objavo slovenske in italijanske razglednice. Obe sta z močno politično vsebino, obe sta nastali sočasno, ob izteku prejšnjega stoletja, obe podčrtujeta narodnostno plat. Slovenska razglednica podčrtuje zasluge Ivana Nabergoja pri politični in kulturni (šolstvo) rasti tržaških Slovencev; italijanska razglednica — ki je lepša in zgovornejša od slovenske — je alegorija Trsta, privezanega na drog z avstrijskimi barvami, vsa italijanska mesta z Rimom na čelu pa se klanjajo zaslužnemu mestu. Slovenska razglednica je iz zbirke Adriana Mozetiča, italijanska pa iz zbirke Luciana Prezija. Njuni zbirki sta kar bogati in iz teh bomo še črpali slikovno gradivo za našo rubriko. F. F.

V obveščevalni službi

Zavezniki so sklenili avgusta 1943 na konferenci v Quebecu, da se bodo izkrcali na normandjski obali. Ta odločitev je bila vse prej kot lahka, ker je bila rezultat dvehletnih raziskovanj in poizvedovanj. Le normandjska obala je imela vse pogoje, taktične in strateške, za izkrcanje.

V maju 1942 je prosila angleška admiraliteta prebivalstvo, naj ji pošlje vse fotografije in razglednice, ki kažejo francosko obalo. V nekaj tednih se je tako nakopičilo deset milijonov fotografij in razglednic. Odbrali so jih približno pol milijona in jih prekopirali za posebno kartoteko. Tako so dobili nešteto pomembnih podrobnosti, ki jih ni mogoče najti na nobenem zemljevidu.

Ko je videl neki oficir iz generalnega štaba feldmaršala Montgome-

rya, ki je pred vojno navadno preživljal počitnice v Normandiji, razglednico iz Luc-sur-Mera, se je takoj spomnil tamkajšnjih širokih ilovnatih obrežij, ki bi lahko bila pogubna past za tanke. Ta obala pa je bila določena prav za izkrcanje angleških tankov...

Da bi preprečili presenečenja te vrste in dobili točne podatke o geološki sestavi čeri, o naklonu obale, nosilnosti peska in podobne potankosti vsakega delčka normandjske obale, ki bi bile odločilne pri uporabi oklepnih vozil, so prebrskali več tisoč francoskih strokovnih knjig vse tja do 18. stoletja.

Da je največji zavezniški podvig uspel, se moramo zahvaliti tudi razglednicam.

ZACETEK TEČAJEV V OKTOBRU

tudi dopoldne

yoga

psihofizična uravnovešenost harmonija telesa in duha

SOLSKI ZAVOD

enenkel

Ul. Battisti 22 - Tel. 761989

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Poletni maraton: balet Tango
- 13.25 Vremenska napoved
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Anni facili - film
- 15.40 Šola in vzgoja:
- 16.10 L'impareggiabile dottor Snuggles - risanka
- 16.35 Avventure, disavventure e amori di Nero, cane di leva - film
- 16.50 Danes v parlamentu
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Morje in njegove skrivnosti - 2. del
- 18.00 L'amico Gipsy - risanka
- 18.30 Il barone e il servitore - 6. in zadnji del
- 19.40 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Alpengasa: La guerra è finita - 6. epizoda
- 22.10 Dnevnik
- 22.20 Dimensione oceano - I misteri delle Bermude - 6. in zadnji del
- 23.25 Poletna glasba
- 00.05 Dnevnik 1 - Vesti
- 00.15 Šola in vzgoja: Biti ženska, biti moški

Drugi kanal

- 12.00 Kraljestvo živali - risanka
- 12.10 Codice rosso - TV film
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Vivendo il passato: L'incontro - TV film
- 15.00 Peter senza coda - risanka
- 16.25 Šola in vzgoja: Valentina l'isola felice - 1. del

- 16.55 Due e simpatia: La freccia nera - 2. del
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 La pietra di Marco Polo - TV film
- 18.05 Meatballs & Spaghetti - risanka
- 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.40 I professional - TV film
- Meteo 2 - vremenska napoved
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 Police Psthon 357 - film
- Igrajo: Yves Montand, Simone Signoret, Stefania Sandrelli
- 22.30 Dnevnik 2 - Vesti
- 22.40 Gremo v kino
- 22.45 Il castello di sabbia - 1. del
- 24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.45 Šola in vzgoja: Univerza v Evropi: Zvezna republika Nemčija
- 16.15 Šola in vzgoja: Tehnologija materiala
- 18.45 Piccola storia della musica: 1. del
- 17.00 Dadaumpa: Scala reale - Antologija TV varjeteja
- 18.05 Sto mest Italia: Bari
- 18.25 Speciale Orcechiocchio - 2. del Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 19.30 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 20.05 Šola in vzgoja: Ligurija: milijon let
- 20.30 Dnevnik 3 - Posebnosti Boj proti drogi
- 21.30 Simfonični koncert
- 22.45 Dnevnik 3
- 23.20 Cavalli selvaggi: Terra promessa - 5. epizoda

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00 in 10.35 TV v šoli
- 17.20 Teletekst
- 17.35 Poročila
- 17.40 Jeklenec - lutke
- 17.55 Morje - dalmatinske pesmi
- 18.25 Koroški obzornik
- 18.40 Pustolovščina: 20 tisoč milj pod morjem - otroška oddaja
- 19.10 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Citadella - TV nadalj.
- 21.00 Aktualno
- 22.15 TV dnevnik II.

Zagreb

- 17.40 Poročila
- 17.45 Mali svet
- 18.15 TV koledar
- 18.45 Gledalec - urednik - zabavno-glasbena oddaja
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Teme in dileme - notranjepolitična oddaja
- 20.55 Film Alfreda Hitchcocka Rebecca
- 23.00 TV dnevnik

Koper

- 14.00 in 16.30 Odprta meja
- V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti: **BOLJUNEC** — Dijaki in šolarji na Kmetijskih dnevih
- TRST** — Slovesen začetek »Prix Italia«
- GORICA** — Tretja razstava antikvariat
- 17.00 Poročila
- 17.05 TV šola: NLP - Življenje zvezd - 3. del
- 18.00 Oče in sin detektiva: Slavec v nevarnosti - TV film
- 18.50 Risanka
- 19.30 TVD stičišče
- 19.50 Obzorja
- 20.20 Blood story - film
- 21.35 TVD vse danes
- 21.45 Novost v medicini: Kirurško zdravljenje koronarne insuficience
- 22.15 Knjiga tovarišev - 1. del TV nadaljevanja
- 23.15 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Alice - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.30 Una vita da vivere - nadalj.
- 10.30 Zum zum zum la canzone che mi passa per la testa - film
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Help - glasbena oddaja
- 13.25 Sentieri - nadaljevanka
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
- 16.25 Mary Tyler Moore - TV film
- 17.00 Hazzard - TV film
- 18.00 Tarzan - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Ike - 3. del nadalj.
- 22.25 Mar Benjamin - TV film
- 00.25 Mia cugina Rachele - film

RETEQUATTRO

- 8.30 I superamici - risanka
- 10.10 Giorno dopo giorno - TV film
- 11.00 Fantasilandia - TV film
- 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.15 Scooby Doo - risanka
- 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
- 14.15 Giorno dopo giorno - TV film
- 14.45 Elisa Fraser - film
- 17.00 Scooby Do - risanka
- 18.00 Truck Driver - TV film
- 18.50 Tre cuori in affitto - TV film
- 19.30 Chips - TV film
- 20.25 I predatori dell'idolo d'oro - TV film
- 21.30 Gator - film
- 23.20 Quincy - TV film
- 00.20 Quando i mondi si scontrano - film

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Giovinezza, giovinezza - film
- 11.30 Maude - TV film
- 12.00 Giorno per giorno - TV film
- 12.30 Lucy Show - TV film
- 13.00 Bim Bum Bam

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik. Rekreacije, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanim spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Niti življenja; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Tone Partljič: »Volk na madriških u'icah«, 5. zgodba; Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Tri slovenske sestere: 130 let Družbe sv. Mohorja; 15.00 Mladi mladim: 16.00 Naši posnetki v živo; Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 Anton Pavlovič Čehov: »Labodji spev«. Dramatska študija v enem dejanju. Prevod: Janko Moder. Režija: Jože Babič. Produkcija: Slovensko stalno gledališče v Trstu (ponovitev); Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 15.15, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna radia Koper; 15.00 Croatia - za varnejši jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Mladim poslušalcem; 17.33 Utrinki iz zamejstva: Mladinski zbor Glasbene Maticе Trst; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 7.50 Time music; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pop-evka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Dalla tua parte; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Popoldanski program; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 14.45 Casadei sonora; 15.15 Glasbena oddaja; 15.30 Neuvrščeni; 16.45 Savio record; 18.00 Made in Jugoslavija; 18.45 Kogojevi dnevi; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Zeleni val; 9.00 Per voi donne; 11.20 Master; 11.30 Piccola Italia; 13.15 Master; 15.00 Kaksong; 16.00 Il Paginone; 17.30 Radiouno Ellington '84; 18.00 Zeleni val; 18.25 Glasbeni program; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Il Teatro Italiano fra i due secoli 1850-1915; 21.00 Gruppo Italiano Sa'vataggio Natura; 21.28 Son gentile, son cortese; 21.58 Questa sera allo chez-nous; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Politična tribuna; 8.15 Šola in vzgoja; 8.20 Glasbena pavza; 8.45 Ritratto di giovane donna - 22. nadalj.; 9.10 Vacanze premio; 10.30 Ma che vuoi? La luna?; 15.00 Io accuso - Chi accusi? 15.42 Poletni popoldanski spored; 19.00 Mavrica; 19.50 L'aria che tira; 21.11 Koncert; 22.05 Mavrica; 22.50 Radiodue jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 8.35 Mladi koncertant (Bojana Matavž - harmonika, Smiljan Greif - rog) ŠGBI Maribor; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 V korak z mladimi; 14.20 Iz m'adih grl; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 - glasba; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute v ansamblom Ze'eni val; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; »St. Andraž pod Oljko - Družina poje« (II); 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih; 21.05 Radijska igra; Glasbeni intermezzo; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.30 Mikrofona za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nočno, Nicanor Parra; Pesmi; 23.15 Vodomet melodij; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba (na SV oddajniku I. programa in na II UKV mreži).

Za območje Tržiča, Ronk in Štarancana

V veljavi splošna varianta medobčinskega regulacijskega načrta

Po dokaj dolgotrajnem postopku sta danes v javno splošna varianta medobčinskega regulacijskega načrta za občine Tržič, Ronke in Štarancan. Prvotni načrt je priprava variante prišla že pred skoraj tremi leti. Nov urbanistični načrt v mnogocem spreminja smernice izrabe prostora in možnosti razvoja, zapopadene v prejšnjem načrtu, ki ga je pred 10 leti izdelal arhitekt Luigi Piccinato. Tako so z novim urbanističnim instrumentom zagotovljene možnosti turističnega razvoja za območje Marina Julia, z določitvijo namembnosti zemljišč, v neposredni bližini Portoroškega se končno odpira za hitrejši razvoj in gradnjo objektov.

Precej novosti je kar zadeva gradnjo novih prometnih infrastruktur, oziroma reševanje vprašanja preusmerjanja prometa iz centra Tržiča in Ronk. V prejšnjem urbanističnem načrtu je bila predvidena gradnja nove obvoznice, ki bi, češče nočeš, dodatno bremenila prostor preko katerega danes potekajo poleg železnice, avtocesta in državne ceste, naftovodi, plinovodi, elekrovodi itd. Ob upoštevanju nove, drugačne in bolj smotrne rešitve, o kateri se na deželni razpravi

lja že dalj časa, je gradnja nove obvoznice nepotrebna. Sprostil naj bi namreč — v smislu da ne bi bilo treba plačevati cestnine — avtocestni odsek med Moščenicami in Vilešem. Taka rešitev bi pomenila tudi razbremenitev državne ceste med Tržičem in Gorico, skozi Dol. Načrt posodobitve in deloma razširitve prometnice, pred leti je pokrajinska uprava naročila izdelavo okvirne študije o takim posegu, je tako postal neaktualen. V novem medobčinskem regulacijskem načrtu ni več predvidena gradnja nekakšnega upravnega in trgovskega središča, ki naj bi ga zgradili nekje na območju stare bolnišnice v Tržiču in ki naj bi bilo približno enako oddaljeno od centrov vseh treh občin. Razvoj je v mogočem izpodbi predvidevanja izpred desetih ali dvajsetih let.

Varianto medobčinskega splošnega regulacijskega načrta so izdelali arhitekti Codellia, Semerani in Costa. Konec julija lani je bil dokument poslan za dokončno odobritev na deželo, kar pa ni šlo povsem enostavno, ker so bila potrebna preverjanja in usklajevanja. V tem je tudi razlog, da je celoten postopek trajal več kot dve leti.

Slavnost nad Medeo

Mir in prijateljstvo med narodi sta osnovni vrednoti, ki ju je treba čuvati in si obenem prizadevati za njuno polno uresničevanje. To je izročilo nedeljske slovesnosti, ob vsedravnem dnevu v vojni pogrešanih žrtev, na griču nad Medeo. Podobna slovesnost je bila, prav tako v nedeljo, v Cagnacu pri Vidmu.

Kljub sila neugodnemu vremenu, se je na slovesnosti ob spomeniku Ara Pacis zbralo okrog pet tisoč ljudi iz vseh krajev naše dežele, pa tudi od drugod. Veliko je bilo družinskih članov v vojni izginulih vojakov, veliko je bilo predstavnikov različnih borcevskih združenj.

Na slovesnosti sta poleg podtajnika pri obrambnem ministrstvu Silvana Signorija, govorila še župan iz Medee Stacul in predsednik vsedravnega združenja družin v vojni umrlih in pogrešanih, Dante Lattanzi. Slednji je posebej poudaril, kako si je treba prizadevati za uveljavljanje politike miru, tistega miru, ki temelji na sodelovanju in prijateljstvu med narodi in ne na grožnji atomskega spopada.

Na slovesnosti so prebrali pozdravne brzojavke predsednika Pertinija, ministra Spadolinija in nekaterih združenj. Poseben telegram je poslal tudi papež.

Ob vsedravnem kongresu v Gradežu

Pomembna vloga kemikov v razvijanju tehnologije

Kakšna je vloga kemikov v razvijanju industrije in vedno bolj potrebne tehnologije. To je vprašanje, na katerega bo skušalo odgovoriti okrog tisoč kemikov, ki so prišli večeraj v Gradež iz vse Italije. V tem turističnem kraju se je namreč večeraj zjutraj pričel 15. kongres italijanskega kemičnega društva. To je pomembna manifestacija, na kateri delegati društva, ki pridejo na kongres iz vse države, ne razpravljajo samo o svojih stanovskih problemih, marveč še najbolj o znanstveni problematiki.

Letos bodo namreč razpravljali, vse tja do petka, o tehnoloških inovacijah ter o nujnosti stikov ne le z industrijo, marveč z biologi, zdravniki, fiziki. Vse to se seveda dogaja že od vsega začetka delovanja industrije, v katerem so kemiki vedno igrali pomembno vlogo. Vse to, tako so dejali govorniki na včerajšnji otvoritveni svečanosti, pa je treba še razvijati, kajti nikakor ne sme priti do zastojev, še posebej v tem času, ko so Zružene države Amerike in Japonska so že veliko pred Evropo. Raziskovanje je treba torej razvijati na vseh ravneh.

Na uvodni svečanosti, ki je bila v

veliki dvorani kongresne palače so spregovorili župan Gradeža Reverbato, deželni odbornik Barnaba, rektorja tržaške ter videmske univerze, zastopniki kemičnega društva pa še italijanske vlade.

Kongresu prisostvujejo tudi ugledni zastopniki italijanske industrije. V predverju je prirejena tudi prodajna razstava številnih izdelkov italijanskih tovarn. Tisoč kemikov, mnogimi so s seboj pripeljali tudi svojce, pomeni kar precejšnjo injekcijo gradežnemu turizmu, še posebej v tem času, ko je poletna sezona že mimo. Utemeljuje pa precejšnjo investicijo v kongresno palačo. (mw)

V četrtek seja v Podgori

V četrtek zvečer je razpovedana seja rajonskega sveta za Podgoro. Sestal se bo ob 20.30 v prostorih športne hale. Dnevni red predvideva razpravo o urejanju cest, o programu različnih manifestacij, ki naj bi jih svet priredil bodisi samostojno, bodisi v sodelovanju z drugimi društvi ter o vprašanju luči pred partizanskim spomenikom.

Čudo in redkost obenem Goba težka nad 15 kilogramov

»Kot gobe po dežju«, pravimo navadno, ko nekaj raste zelo hitro. Dežja je bilo letos na pretek, zato tudi gob ne manjka, v veliko veselje gojbarjem in prefinjenim sladokuscem. Ne samo, da jih je dosti, pač pa so tudi lepe in velike, tako da je celo za povprečnega gojbarja dokaj enostavno spraviti v košaro kak kilogram užiten gob.

Kar ni tako enostavno, niti vsakdanje, je odkriti gobo, o kateri že dva dni govori cel vrh in dober del sovođenjske občine. V nedeljo dopoldne je namreč domačin, lastnik gostilne »Pri lovcu« Rihard Grilj, odkril na nekem starem hrastu na gmajni od Vrha proti Martinščini orjaško gobo. Ko pravimo orjaško nikakor ne gre za novinarsko pretiravanje: gobo so namreč doma stehali in igla na tehtnici se je ustavila šele pri 15 kilogramih in 400 gramih.

Vest o nenavadni najdbi se je takoj razširila in privabila v gostilni trupe radovednežev. »Gre za orjaški poliporus, ali po slovensko ...« so presodili najbolj izvedeni, ki so radovedno spraševali za kraj in okoliščine takega odkritja. Rihard Grilj je tako povedal, da se je v nedeljo zjutraj odpravil na gmajno, da bi malo izvežbal svojega novega lovkega psa. Ni bil namenjen na gobe, toda

naključje je naneslo, da je zagledal orjaka, ki ga je takoj — čeprav ne brez težav — odnesel domov.

»Bo užitna?« se sedaj sprašuje marsikdo, ki mu domišljija takoj leti na stotine krožnikov, ki bi jih napolnila goba. »Jaz bi jo kar pokušal, saj ne diši slabo,« pravi 83-letni Štefan Grilj, ki kot izkušen gojbar ponosno čuva sinovo odkritje. Vendar kljub temu kaže, da je za gastronomo bolj malo upanja. Njihovo veličanstvo — Goba si namreč ne zaslužijo neslavnega konca v rižoti ali sezonski omaki, pač pa bodo ostali na ogled skupaj s številnimi lovskimi trofejami v gostilni »Pri lovcu«, parčon, »Pri gobih«.

Okrogla miza o življenju v kaznilnicah

Na sedežu skupnosti in zadruga »Arcobaleno« je bilo včeraj zanimivo srečanje na temo »Osvoboditi se nujnosti zapora«, ki so se ga po več številnih operaterjev, ki se poklicno ali kot prostovoljci soočajo z vprašanji življenja v kaznilnicah, udeležili tudi senator Nereo Battello, rav-

natelj tržaškega zapora, socialni in psihiatrični operaterji iz Gorice in Trsta, predstavniki nekaterih zadrug in drugi. Izhodišče za razpravo je bil dokument o neznosnem stanju v zaporih danes. Iz številnih posegov, ki so izhajali iz vsakodnevnega stika z okoljem zaporov, je prišla na dan zaskrbiljujoča slika in potreba, da se čimprej spremeni stanje. O poteku in zaključkih razprave bomo obsežneje poročali jutri.

Trgovinska zbornica o termocentrali

Odbor goriške trgovinske zbornice je na zadnji seji razpravljala tudi o načrtu gradnje električne centrale na premost na območju Tržiča. Gre za vprašanje, ki je v zadnjem času spet aktualno spriču vse izrazitejše krize v velikih podjetjih z državno udeležbo. Odbor trgovinske zbornice, tako izhaja iz tiskovnega poročila, meni, da ni mogoče, prav spriču splošnega neugodnega gospodarskega položaja enostavno zavrniti tak načrt, ampak je treba vprašanje vsestransko poglobiti. V kratkem naj bi trgovinska zbornica sklicala posvet strokovnjakov, na katerem naj bi vprašanje vsestransko osvetlili.

V želji, da bi dosegel slive padel čez ograjo balkona

V nedeljo popoldne se je zaradi padca lesenega balkona v prvem nadstropju hiše v Ulici Cappuccini 8, hudo ponesrečil 36-letni Ciril Gorjup iz Nove Gorice. Mož je bil na obisku pri teti, 78-letni Mariji Sanini, ki stanuje v omenjeni hiši. V prvih popoldanskih urah je stopil iz stanovanja na balkon. Tu je s pomočjo metle skušal ujeti vejo drevesa, ki raste zraven hiše, da bi lahko odtrgal nekaj sliv. Toda lesena ograja ni zdržala njegove teže in se je toliko zamajala, da je Gorjup izgubil ravnost. Zeleni in padel čez ograjo na dvorišče.

Posledice nesrečnega padca so dokaj hude. Čeprav višina, s katere je padel, ne presega treh metrov, je Gorjup padel naravnost na glavo in si pri tem prebil senčno kost. Takoj so ga peljali v splošno bolnišnico, kjer so mu dežurni zdravniki nudili prvo pomoč in si spriču hude poškodbe pridržali pogozno. Gorjupa so nato prepeljali v šempetrsko bolnišnico.

Nenavadno smolo je imel tudi 36-letni Alfredo Miniussi iz Tržiča, ki je v kratkem času doživel kar dve prometni nesreči. Najprej je pred vojašnico orožnikov na Tržaški ulici v Gorici od zadaj trčil v motorno kolo, na katerem se je peljal 29-letni Claudio Bertoni iz Gorice. Ker je bil ciklotorist ranjen, ga je Miniussi kar s svojim avtomobilom nameraval peljati v bolnišnico, toda komaj kakih sto metrov dlje je v Miniussijev avto trčil drug avtomobil, ki ga je upravljal 41-letni Ivan Nanut iz Gorice. Bertoni si je tako moral najti drug

Končal se je mednarodni natečaj »R. Lipizer«

Poljaku Wegrzynu druga nagrada Prve in četrte niso podelili

Če je bila udeležba občinstva v tekmovalnem delu letošnjega mednarodnega natečaja za mlade violiniste »R. Lipizer« nekoliko skromna, taka ugotovitev ne velja za sklepni del prireditve, v nedeljo zvečer, ko so v do kraja zasedeni dvorani deželnega auditorija podelili nagrade, nagrajenci pa so poskrbeli za zaključni koncert, ob spremljavi simfoničnega orkestra ljubljanske opere, Milivoja Šurbeka. Drugo nagrado — prve namreč niso podelili — je ocenjevalna komisija podelila Poljaku Krzysztofu Wegrzynu, ki je sodeloval že na lanskem natečaju, ko se je uvrstil na četrto mesto. Tretje mesto je ocenjevalna komisija dodelila Marcu Fornaciariju iz Livorna, peto mesto (komisija ni dodelila četrtega) si delita Francozinja Berthilde Dufour in Japonka Osaka Kaori Washiyama Suzuki, šesto pa Raffaella Acella iz Avstralije in Claudia Federspieler, ki je doma v Brixnu na Južnem Tirolskem.

Wegrzyn in Fornaciari sta poleg denarne nagrade prejela tudi violini, ki sta jih izdelala goslarja Roberto Lannaro in Felice Vitozzi. Ocenjevalna komisija je izvajalce (28 jih je bilo iz petnajstih dežel) ocenjevala po zelo strogih kriterijih. V tem je menda iskati razlog, zakaj nista bili podeljeni prva in četrta nagrada, kljub sodelovanju talentiranih in zelo sposob-

nih izvajalcev. Tak izid ni nekaj negativnega, je na nedeljski slovesnosti dejal predsednik organizacijskega odbora Lorenzo Qualli, potrjuje pa tiisto usmeritev, ki smo si jo zadali že na samem začetku, prirediti zares kvalitetno tekmovanje. Ta cilj bo mogoče v še večji meri uresničiti prihodnje leto, seveda ob ustreznem razumevanju in finančni podpori javnih ustanov. Letošnja prireditve je potekala pod pokroviteljstvom predsednika republike in dežele ter nekaterih javnih ustanov.

Osvežujoče je na prireditev vplivala tudi razstava gosli, oziroma prikaz zapletenega postopka za izdelavo teh glasbil.

Srečanje konjenikov pri Sirku na Subidi

V Krminu bo konec tega tedna srečanje ljubiteljev konjeniškega rekreacijskega športa iz treh Benicij. Doslej so ljubitelji tega športa imeli več srečanj v raznih krajih Veneta ter naše dežele. Tokrat se bodo že v petek zbrali v Manzanu, šli mimo opatiije v Rožacu, prešli Idrijco in prišli zvečer na Subido, kjer bodo prenočili v Sirkovi gostilni, v hlev tamkajšnje konjušnice bodo spravili tudi svoje konje. Naslednjega dne, v soboto, bodo šli na korzni izlet do Jazbin, Števerjana, Ločnika in Koprivnega. Popoldne se bodo vrnili na Subido. V nedeljo si bodo ogledali še nekaj krajev krminske okolice, tik pred poldnem bodo šli v mimohodu skozi Krmin.

razna obvestila

KD Jezero, večnamensko kulturno središče v Ronkah in občina Doberdob vabijo v četrtek ob 20.30 na gledališko predstavo »Burkaški misterij« (režija Sergij Verč). Predstava bo v občinskem parku v Doberdolu.

kino

Gorica
VERDI 17.30—22.00 »Ufficiale e gentiluomo«.
VITTORIA 17.00—22.00 »Rocky 3«.
CORSO 18.00—22.00 »Nudo e crudele«. Prepevadan mladini pod 14. letom.
Tržič
PRINCIPE 18.00—22.00 »I predatori dell'Arca perduta«. EXCELSIOR Danes zaprto.
Nova Gorica in okolica
SOČA 18.30 »Dekle iz Trsta«, 20.30 »Trije prispevki k slovenski blaznosti«. SVOBODA 20.30 »Odred zmajev«. DEŠKLE 19.30 »Anie«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio, Ul. Romana, tel. 40-497.

Okrnjeno vsedravnno tekmovanje radijsko vodenih letalskih modelov

Slabo vreme v soboto in nedeljo dopoldne je precej okrnilo uspeh vsedravnega tekmovanja radijsko vodenih letalskih modelov na gorškem letališču. Marsikdo od tekmovalcev se je v zadnjem trenutku spriču zares neprimernih vremenskih pogojev odpovedal preizkušnji. V nedeljo popoldne se je vreme nekoliko ustalilo in tekmovanje so tako lahko, čeprav ob okrnjeni udeležbi, speljali do konca. Najboljšo uvrstitev je na tekmovanju dosegel Mauro Corno iz Milana, kar pa še ni dovolj za uvrstitev na prvo mesto v vsedravnem merilu. Podobni tekmovanji sta bili spomladi v La Spezii in Milanu, kjer je največ točk zbral Milančan Carlo Bergamaschi. Tekmovanje je, zlasti v nedeljo popoldne, sledilo nekaj sto gledalcev. Poleg klasičnih letalskih modelov, takih s propelerjem, so bili na tekmovanju tudi mini reaktivci.

UMRLI SO: 72-letni upokojenec Bruno Kollmann, 63-letna gospodinja Edvige Cian, 71-letni upokojenec Albino Irmano, 58-letna gospodinja Zorana Concutti, 53-letni upokojenec Gabriele Comi, 70-letni upokojenec Giovanni Richer, 87-letna redovnica Maria Manfreda, 52-letni upokojenec Dino Ortolan, 57-letni šofer Maksimilijan Brajnik, 46-letni zidar Renzo Benedetti, 67-letni upokojenec Antonio Manca, 75-letni upokojenec Adole Marengon, 65-letna gospodinja Eleonora Perko - Toros.

OKLICI: finačni stražnik Antonio Scarpa in uradnica Antonella Fusco, vojaški podčastnik Gian Piero Arcadu in trgovska pomočnica Lorella Pessotto, častnik Sabato Auferio in uradnica Silvana Chersovani, upokojenec Pietro Martinis in upokojenka Marija Braidia, uradnik Gianbattista Rossi in bolničarka Laura Cimino, agent javne varnosti Franco Fantin in Roberta Medessi.

POROKE: delavec Giorgio Gurtner in uradnica Patrizia Marangon, častnik Stefano Varrochi in prevajalka Rossana Macuz, strojevodja Alberto Gava in uradnica Darja Burgnich, uradnik Massimo Giordano in uradnica Marisa Cristofolini, železničar Domenico Lastella in Gabriella Sopran, poštni uslužbenec Sergio Humer in uradnica Gigliola Clob, avtoličar Silvio Galati in delavka Lilijana Klavčič, Claudio Di Camillo in Anna Barone.

včeraj-danes

Iz gorškega matičnega urada

RODILI SO SE: Sara Grattoni, Marco Moratti, Manica Fain, Andrea Antonaci, Annamaria Tuan, Matteo Sanbattero, Alessio Kutin, Jennifer Loi, Andrea De Falco, Alessandro Bonvissuto, Alice Fajdiga, Marija Rosa Gambitta, Stefania Carrano.

A liga: »za najlepše prvenstvo na svetu« Na startu slaba igra

Najlepše nogometno prvenstvo na svetu, italijanska A liga, se je začelo v znamenju povprečne igre in maloštevilnih zadetkov. Padlo jih je samo 16, lani ob tem času pa so vratarji iz mreže že pobrali 33 žog.

Skoraj vse ekipe, ki sodijo v krog kandidatov za državni naslov, še niso pokazale zadovoljive forme. Izjema je Verona, ki je brez težav zabil in močno redemenzionalni Maradonov Napoli, za katerega velja pravilo, da en sam igralec, naj bo še tako dober, ne more iz povprečne ekipe narediti vrhunškega moštva. Če upoštevamo še, da je Maradona razočaral, je težek poraz Neapelčanov povsem razumljiv. Za Verončane pa drži, da so morda celo že preveč dobro razpoloženi, kar se jim v nadaljevanju lige lahko še maščuje.

Zapisali smo o slabi igri favoritov. Juventus je v Comu pokazal zelo površno igro brez pravih idej, kar je najbrž posledica slabe igre Platinija. Roma je lahko s točko v Avellinu zadovoljna, vendar igre, ki jo šved Eriksson hoče vsiliti svojim varovancem, še ni dojela. Čeprav je prvi povedel, pa je Inter v Bergamu proti Atalanti tvegajl poraz. Velike težave proti novincu Cremoneseju je imela tudi Sampdoria, medtem ko je zmaga Fiorentina v Rimu proti Laziu povsem nezasluzena in sād posrečenega strela Peccija z velike razdalje. Torino pa je Ascolija odpravil le z neveljavnim (zaradi off-sideja) zadetkom Avstrijca Schachnerja.

Še največ sta tako v prvem kolu pokazala prav Milan in Udinese, ki sta bila v pripravljalnem obdobju tarča očitkov in napadov zaradi slabe igre. No, gledalci San Sira so se nedvomno zabavali, ne samo zaradi stih zadetkov (končalo se je pri 2:2), temveč tudi zaradi privlačne igre tujcev Hateleya in Winlinsa na eni, Zica pa na drugi strani.

Brazilski as ima precej zaslug pri obeh golih Videmčanov, ki sicer še niso pokazali dovršene skupinske igre. Vinicia čaka še dolgo delo, start

pa je bil nedvomno obetaven, še posebej če pomislimo na ozračje v videmskem moštvo. Še naprej je mnogo govora o kupoprodaji, saj po odhodu Marchettija potrebuje ekipa novega veznega igralca, dokaj nejasen pa je tudi položaj v zvezi z Edinhom.

IZIDI 1. KOLA

Atalanta - Inter 1:1, Avellino - Roma 0:0, Como - Juventus 0:0, Lazio - Fiorentina 0:1, Milan - Udinese 2:2, Sampdoria - Cremonese 1:0, Torino - Ascoli 1:0, Verona - Napoli 3:1.

LESTVICA

Verona, Fiorentina, Sampdoria in Torino 2, Roma, Juventus, Udinese, Inter, Avellino, Como, Atalanta in Milan 1, Ascoli, Cremonese, Napoli in Lazio 0.

PRIHODNJE KOLO

Ascoli - Verona; Cremonese - Torino; Fiorentina - Milan; Inter - Avellino; Juventus - Atalanta; Napoli - Sampdoria; Roma - Como, Udinese - Lazio.

Z goloma svojega golgeterja je premagala Cagliari Uspešen začetek Triestine in De Falca

Triestina Cagliari 2:1 (1:0)

STRELCA: De Falco v 41. in 46. min., Bellini v 63. min.

TRIESTINA: Bistazzoni, Bagnato, Chiarenza, Costantini, Cerone, Biagini, De Falco, Braglia, Gamberini (od 67. min. Vailati), Romano, De Giorgis (od 86. min. D'Ottavio).

CAGLIARI: Minguzzi, Lamagni, Marino, D'Alessandro, Valentini, Venturi, Bellini, Crusco, Poli, Uribe, Piras. GLEDALCEV: 17 tisoč.

Z goloma svojega izbranega strelca De Falca, ki tudi letos obeta rekordno boro zadetkov, je Triestina z zmago začela drugoligaško prvenstvo, v katerem računa na napredovanje v A ligo. Čeprav so Tržačani vodili že z 2:0 ni bila njihova zmaga lahka, saj je Cagliari s svojo igro v Trstu popolnoma zadovoljil in bi si morda celo zaslužil delitev točk.

V prvih minutah Triestina ni našla pravega orožja proti sardinskemu moštvo, ki razpolaga s tehnično zelo dobrimi igralci. Cagliari je uspešno za-

drževal žogo, bil pa je tudi dokaj nevaren. Šele ko je Giacomini nekoliko spremenil taktično razporeditev svojih igralcev, je Triestina uspelo ogroziti Minguzzijeva vrata. Prvi zadetek je padel po lepem dvojnem pasu med De Falcom in De Giorgisom in zasluga za uspešen strel De Falca gre predvsem De Giorgisu, ki je spretno preigrall dva branilca.

Triestina je podvojila brž v začetku drugega polčasa po precej očitni nepazljivosti nasprotnikove obrambe. Naravnost iz stranskega outa je Chiarenza z rokami poslal prostemu De Falcu vabljivo žogo, ki jo je bilo le treba potisniti v mrežo.

Gostje so kmalu zatem zasluženo zmanjšali na 2:1, precej krivde pri njihovem zadetku pa ima tržaški vratar Bistazzoni, ki je po nepotrebnem zapustil vrata, tako da ga je Bellini »kaznoval« s spretnim lobastim strelom.

Do konca srečanja se je Triestina branila, kar je zanjo letos značilno,

saj razpolaga z dobrimi obrambnimi igralci, gotovo boljšimi od tistih, ki jih je lani imel Buffoni. Prvi vtis je torej nedvomno ta, da ima Triestina letos bolj homogeno ekipo, res pa je tudi, da bo konkurenca morda ostrejša. O tem pričajo že nekateri drugi nedeljski izidi, med katerimi velja prav gotovo omeniti poraz Genoe v Vareseju proti mladi ekipi, ki je bila že pred samim začetkom kandidat za izpad.

IZIDI 1. KOLA

Bari - Parma 2:0, Cesena - Arezzo 1:2, Empoli - Monza 0:0, Padova - Bologna 2:0, Perugia - Catania 2:2, Pisa - Pescara 2:0, Sambenedettese - Lecce 3:1, Taranto - Campobasso 1:0, Triestina - Cagliari 2:1, Varese - Genoa 2:1.

PRIHODNJE KOLO

Arezzo - Empoli; Bologna - Pisa; Cagliari - Cesena; Campobasso - Bari; Catania - Sambenedettese; Genoa - Taranto; Lecce - Varese; Monza - Padova; Parma - Perugia; Pescara - Triestina.

Evropski nogometni pokali

Že jutri prvo kolo

Jutri se bodo začela tudi tekmovanja v evropskih nogometnih pokalih. Za italijanske ekipe prvo kolo ne bi smelo predstavljati nepremostljive ovire, saj se bodo vsi pomerili z ekipami, ki v evropskem nogometnem prostoru kotirajo precej niže.

Tako bo v pokalu prvakov Juventus igral s finsko ekipo Ilves Tampere, ki prav gotovo ne bo predstavljala resnega nasprotnika za italijanskega prvaka. Nekoliko težje nalogo bo imela v pokalu prvakov Roma, ki se bo pomerila z bukareštansko Steaou, ki je v preteklih tekmovanjih večkrat zagrenila pot kakemu favoritu. V pokalu UEFA bo tudi Inter igral z ekipo iz Bukarešte. Njegov nasprotnik bo Studentesc, Fiorentina pa bo

gostovala v Istanbulu pri Fenerbahceju.

Beograjski Partizan je svojo prvo tekmo v pokalu UEFA odigral že pred tednom dni in slavil proti predstavniku Malte Rabatu z 2:0, ostale jugoslovanske ekipe pa bodo stopile na igrišče jutri. V pokalu prvakov bo tako Crvena zvezda gostila portugalskega prvaka Benfica, v pokalu pokalnih prvakov bo Hajduk gostoval pri Dynamu iz Moskve, v pokalu UEFA pa bo Rijeka v gostih igrala s španskim predstavnikom Real Valladolidom, Željezničar pa s predstavnikom Bolgarije Slivenom. Naloga Jugoslovanov bo težka, saj imajo prav vsi, razen Partizana in Željezničarja, za nasprotnike dokaj znane ekipe.

1. in 2. jugoslovanska nogometna liga

Olimpija na dnu lestvice

Komentar

FRANCI BOŽIČ

V 6. kolu jugoslovanskega prvoliškega prvenstva sta dve izmed moštev velike četverice izgubili, Partizan je le remiziral, splitski Hajduk pa je kot edini vknjižil obe točki. Slovenska drugoligaša sta imela spet slab dan, na gostovanih sta oba izgubila. Olimpija celo tako hudo, da je po 5. kolu pristala na zadnjem mestu.

Hajduk je s tradicionalno neugodnim Radničkim igral zelo dobro, tri gole je dal Zlatko Vujović (v 6 kolih je dosegel že 8 golov), enega pa Gudelj. Ob drugem голу je prišlo do incidenta, žoga najbrž še ni bila čezgolovo erto, Aleksič pa je tako glasno protestiral, da ga je sodnik izključil. V svojem elementu pa je bil spet reprezentančni vratar Pantelič. Potem ko je dobil rumeni karton, ker je ploskal sodniku, ga je trener Neković zamenjal, toda ob odhodu z igrišča je bil tako predrzen, da je vrgel rokavici v stranskega sodnika. Kot je znano je moral Pantelič pred leti zaradi podobnega incidenta s stranskim sodnikom v Franciji končati svojo mednarodno kariero.

Rijeka je zasluženobila prvoliškega derbi s Crveno zvezdo, strelac zmagovitega gola pa je bil Adriano Fegic 5 minut pred koncem tekme. Partizan je z golom Varge z Osijekom vodil le 5 minut, potem pa je le Lepinjšica izenačil, Beograščani pa so kljub temu obdržali prvo mesto. Zagrebški Dinamo je edino moštvo, ki doslej še ni zmagalo.

Olimpija je v Brčkem doživela pravo katastrofo — izgubila je z 1:5. Ljubljancani so igrali zelo slabo, gostitelji pa odlično. Ljubljanski vratar Dalanović je imel veliko dela, a ga ni opravil najbolje. Kritiki Olimpijine igre bodo zdaj gotovo postali še glasnejši, toda strokovni štab ne zadene veliko krivde, treba se je pač sprijazniti s tem, da se pomlajeno moštvo

Olimpije ta čas lahko bori kvečjemu za mesta v sredini prvoliške lestvice.

Mariborčani so z 0:2 izgubili s Spartakom v Subotici, a niso igrali tako slabo. Oškodovanih jih je sodnik, ki si je ob prvem голу izmisllil 11-metrovko, kateri so se smejali tudi domači navijači.

IZIDI 6. KOLA

1. ZVEZNA LIGA: Vojvodina - Sutjeska 3:2 (1:1); Rijeka - Crvena zvezda 1:0 (0:0); Dinamo (V) - Vardar 5:1 (1:1); Sloboda - Iskra 1:0 (0:0); Željezničar - Velež 2:0 (2:0); Dinamo (Z) - Sarajevo 1:2 (1:0); Hajduk - Radnički 4:0 (2:0); Partizan - Osijek 1:1 (0:0); Budućnost - Priština 2:0 (1:0).

LESTVICA: Partizan in Željezničar 9, Hajduk, Sarajevo in Velež 8, Osijek, Sloboda 7, Rijeka, Radnički, Iskra, Vardar in Budućnost 6, Crvena zvezda, Priština, Dinamo (V), Sutjeska in Vojvodina 4, Dinamo (Z) 2.

PRIHODNJE KOLO: Priština - Vojvodina, Osijek - Budućnost, Radnički - Partizan, Sarajevo - Hajduk, Velež - Dinamo (Z), Iskra - Željezničar, Vardar - Sloboda, Crvena zvezda - Dinamo (V), Sutjeska - Rijeka.

2. ZVEZNA LIGA - ZAHOD: Crvenka - Borac 2:0 (0:0); Vrbas - Rudar 3:0 (0:0); Gošt Jug - Proleter 2:1 (1:1); Spartak - Maribor 2:0 (1:0); Čelik - Kikinda 1:1 (1:1); Jedinstvo Bi - Leotar 2:0 (1:0); Novi Sad - Radnik 1:0 (0:0); Split - Šibenik 1:0 (1:0); Jedinstvo (Br) - Olimpija 5:1 (3:0).

LESTVICA: Proleter, Jedinstvo (Bi), Gošt Jug 7, Spartak, Maribor, Split 6, Vrbas, Borac, Novi Sad in Kikinda 5, Čelik, Jedinstvo (Br), Leotar, Šibenik, Crvenka in Rudar 4, Radnik in Olimpija 3.

PRIHODNJE KOLO: Borac - Olimpija, Šibenik - Jedinstvo (Br), Radnik - Split, Leotar - Novi Sad, Kikinda - Jedinstvo (Bi), Maribor - Čelik, Proleter - Spartak, Rudar - Gošt Jug, Crvenka - Vrbas.

V 2. kolu italijanskega košarkarskega pokala

King se je izkazal, Coleman še ne

V drugem kolu italijanskega košarkarskega pokala je tržaški Stefanel gostoval in izgubil v Vidmu proti Australianu, goriški Segafredo pa je doma zanesljivo odpravil Benetton, ki je z dvema porazoma praktično že izločen iz boja za uvrstitev v osmino finala.

V tržaških in goriških krogih ljubiteljev košarke je vladalo veliko zanimanje za krstni nastop novih Američanov Stefanela in Segafreda. »Goričan« Winfred King je s svojo igro presregel najbolj optimistična pričakovanja. V 25 minutah igre je dosegel 14 točk in ulovil 8 odbitih žog, pripomogel pa je tudi k dobri igri svojega moštva, ki je povsem nadkrililo Benettona, v vrstah katerega se je izkazal le Američan Solomon.

Mnogo slabše od Kinga se je odrezal bolj kotirani tržaški tujec Ben Coleman, ki je storil veliko napak in ima celo nekaj krivde pri porazu svoje ekipe. Australian in Stefanel

nista pokazala preveč spodbudne igre. Tekma se je razživela le proti koncu, ko so domačini dohiteli Tržačane. Boris Vitez je spet zaigral prepričljivo, zlasti v napadu, kjer je dosegel 16 točk, s čimer je ponovno dokazal, da lahko De Sisti nanj računa tudi v prvenstvu. Naj omenimo, da je bil Vitez v nedeljo skupaj z Bertolottijem najboljši strelcec svojega moštva.

Australian — Stefanel 91:88 (46:48)

AUSTRALIAN: Turel 11, Lorenzon 6, Della Fiori 27, Cagnazzo 5, Bettarini 4, Gaddy 12, Dalipagić 26.

STEFANEL: Bobicchio 11, Fischetto 8, Lanza 4, Coleman 9, Riva 9, Vitez 16, Bertolotti 16, Dillon 15.

Segafredo — Benetton 100:61 (36:26)

SEGAFREDO: King 14, Sfiligoi 8, Ardessi 18, Mayfield 13, Bullara 7,

Nobile 16, Biaggi 12, Bon 8, Lorenzi 2, Zulini 2.

BENETTON: Pressacco 2, Benelli 12, Ferracini 5, Marietta 2, Solomon 38, Paci 2.

LESTVICA SKUPINE 2

Australian 4, Stefanel in Segafredo 2, Benetton 0.

PRIHODNJE KOLO (JUTRI)

Segafredo - Stefanel; Australian - Benetton.

OSTALI IZIDI

Skupina 1: Pepper Mestre - Brescia 68:83; Spondilatte - Reyer 97:89.

Skupina 2: Rapident - Riunite 74:102; Ferrara - Yoga Bologna 97:100.

Skupina 4: Marr - Scavolini 91:92; Cida - Latini 72:67.

Skupina 5: Honky - Mister Day 94:85; Rieti - Perugia 117:109.

Skupina 6: Viola - Napoli 75:90; Master Valentino - Landsystem 106:99.

ZONE SVETINA

Med nebom in peklom

248.

Izvidnice so opažale italijanske patrolje iz daljave. Da Italijani ne bi odkrili taborišča, jih v bližnji okolici niso napadali. Morali so obnoviti organizacijo Osvobodilne fronte, ki je v veliki poletni ofenzivi pretrpela hude izgube.

Komisar Fric, drzen fant, ki je imel za seboj precej življenjskih izkušenj, je vestno pripravljajl borce za politično delo s kmeti. Zunanje-politične razmere so bile ugodne in so vzbujale upanje, da se bo vojna sreča preobrnila. Nemci so bili pri Stalingradu tik pred porazom. Grozil pa jim je tudi poraz v Afriki, saj so se na severnoafriški obali izkrcale zavezniške čete.

Skojevci — Lojze, Pavle in drugi — so mu pomagali. Poleg Osvobodilne fronte so po vaseh širili tudi mladinsko organizacijo, ki je sprejemala čedalje več obveznosti, obveščevalnega dela in kurirskih poslov, zbirala pa je tudi hrano za četo. Vse uporiško gibanje se je preosnovalo na višji ravni, zlasti glede čuvanja tajnosti in učinkovitosti dela.

Izdajalci so bili v glavnem že pobiti ali pa tako

prestrašeni, da so Italijani vse težje dobivali vesti, kaj se dogaja po pokrajini. Italijanske učiteljice so bile pregnane, oglarji in drvarji prav tako, gozdna milica pa si ni upala več v gozdove.

Karlo in Lojze sta sedela pri Osojniku, kjer je bila skrivna javka. Pila sta mošt. Prišel je glavni kurir iz Loške doline. Čeprav je Bračić sam vodil odred, so še vedno vzdrževali zveze z ono stranjo.

Kurir je poročal Karlu, da so pudobski belogardisti konec decembra na Županovem lazu ujeli trinajstletnega partizana Jožeta Masla, njegovega brata, skupaj z Matkom Melhiorjem, kovačem iz Bitnje. Vklonjena skupaj za roko so ju vrgli v neko klet v Babnem polju, drugi dan pa so napadli taborišče terencev. Kovača so ustrelili, Jožeta pa je rešil neki italijanski oficir. Z drugimi ujetniki so ga odgnali v neznanost.

Karlo in Lojze sta molče poslušala podrobnosti. Kako se je to moglo zgoditi, kurir ni vedel.

»Če nas bo tako pobiral, bo pa slabo. Najprej Marija, potem Frane in Edvin, sedaj Jože... Kdo bo sedaj na vrsti?« je pomislil Karlo. Osojnik, ki se je grel pri peči, pa je rekel: »Zakaj ste poslali trinajstletnega fanta tja čez? Pustili bi ga bili pri meni, tu bi pasel živino in oprezal za Italijani. Če bi bilo nevarno, bi se skrll z menoj vred.«

»Poslušaj, Osojnik, človek nikoli ne ve, kaj je bolj prav in kaj ne. Z Jožetom sva šla v bolnišnico, kjer sem se zdravil. Če bi bil zlezal v jamo na Ogenjci, v katero so skrll ranjence in bolnike, ne bi bil več med živimi. Neki bolnik je pobegnil iz skrivališča.

Javil se je Italijanom in izdal, kje se je skrival. Za ceno, da je ostal živ, je pripeljal Italijane k skrivališču. Ranjenci so odklonili vdajo. Bolničarka Mimica jih je po dogovoru z njimi v tem brezupnem položaju, ko so že bombe letele v jamo, postrelila drugega za drugim s pištolo. Z zadnjim nabojem je vzela življenje sebi. Sam sem si ogledal razpadajoča trupla v jami. Toda niso bili vsi mrtvi. Tri so Italijani ranjene izvlekli iz jame in jih poslali na zdravljenje.«

Nastala je mučna tišina. Mračilo se je, Osojnik je prižgal brlvko.

»Tudi Edvin in Frane se nista vdala,« je dejal Lojze, ki ni mogel doumeti, da ju ni več. Na peči je zajokala Tina, sprva hlipajoče, zatem pa na ves glas.

»Tina, ne joči, nič ne pomaga,« je dejal oče. »Kdo ve, kdaj bomo mi na vrsti.« Tudi njemu se je življenje podiralo. Rad bi imel pri sebi Edvina ali katerega koli od Bečanovih. Vse je imel rad kot lastne sinove.

»Kako nas meljejo... Saj človek ne ve, kaj bi bilo bolj prav. Tudi Smeli ne bi bil mrtveč, če bi se bil le nekaj dni zdravil pri meni in počakal, da bi Italijani odšli,« je menil Osojnik.

Karlu je Bračić zamolčal, da sta brata padla. Rekel je, da sta se izgubila. Potem pa je Karlo zvedel grozno novico prek kurirjev. Misllil je, da ga bo raztrgalo od žalosti. Koval je strašno maščevanje, tudi če bi sam izgubil življenje. Osojnika je prosil, da bi mu iz ostankov razstreliva sestavil mino. Rad bi pogнал v zrak vlak, kasarno ali kino dvorano, da bi bilo mnogo mrtvih — to bi odtehtalo njegovo bolečino...

Šahovski dvoboj za svetovni naslov

A. Karpov osvojil prvo točko

MOSKVA — Anatolij Karpov je večeraj v tretji partiji šahovskega dvoboja za svetovni naslov premagal Garija Kasparova in sedaj vodi z 1:0 ob dveh remijih.

Karpov je imel bele figure in je kaj kmalu spravil v težave nervoznega Kasparova, ki ni mogel preprečiti poraza.

Četrta partija bo na sporedu jutri.

Jugoslovanski nogometni pokal: Olimpija — Pelister

Včeraj so izžrebali pare osmine finala jugoslovanskega nogometnega pokala. Le-ti so: Olimpija - Pelister Bitolj; Partizan - Rijeka; Vardar - C. zvezda; Velež - Osijek; Kikinda - Dinamo (Z); Hajduk - Jedinstvo (Br); Vojvodina - Leotar; Budućnost - Iskra. Tekme bodo 10. 10.

Zarja tudi »memorial Bruna Križmančiča«

Po lepem podvigu na turnirju za »memorial Race« je bazoviška Zarja osvojila prvo mesto tudi na »memorialu Bruno Križmančiča«, ki ga je ŠD Primorec priredilo v spomin na svojega neprecenljivega nogometaša, odbornika, športnega delavca. Bruno pa je bil tudi naš dopisnik.

Bazovci so v velikem finalu zanesljivo premagali Primorca, medtem ko je bil v tekmi za tretje mesto Breg boljši od Gaje.

FINALE ZA 1. MESTO

Zarja — Primorec 4:0 (3:0)

STRELCI: v 12. min. Bon, v 16. min. Piscanc, v 45. min. Tognetti, v 76. min. Piscanc.

ZARJA: Puzzer, Bencich, Gotti, Franco (od 77. min. Kalc), Ivo Grgič, Križmančič, Udovicich, Bon, Piscanc, Meden (od 77. min. Va' ter Grgič), Tognetti.

PRIMOREC: Leone (od 46. min. Serra), Franko Kralj (od 46. min. Angelo Milkovič), Marko Kralj, Mauro Kralj, Maksi Kralj, Modesti (od 71. min. Mulè), Valter Milkovič, Franko Milkovič, Boris Kralj, Ritossa, Su'ini.

SODNIK: Rizzotti iz Trsta. Bazoviška Zarja je po pričakovanju premagala tudi Primorca in tako

osvojila turnir. Bazoviški nogometaši so tudi v tem srečanju pokazali dokajšnjo uigranost, dobro telesno pripravo, izpoljene sheme, tako da si trener in (tokrat) igralec Vojko Križmančič lahko že mane roke pred bližnjim pričetkom prvenstva. Skratka, njegovo moštvo je povsem nared za prvenstvene boje. In gre tudi omeniti, da so Bazovci nastopili brez bratov Fonda. Z zanimanjem je veljalo sediti tudi novemu »nakupu« Medenu, ki je povsem solidno opravil svojo nalogo.

Proti takemu, tekmeču poštvovalni nogometaši Primorca so se sicer srčno vrgli v boj, kaj več pa niso mogli proti razigranim Bazovcem tudi zato, ker so nastopili brez nekaterih ključnih nogometašev.

Posnetek s finalnega srečanja med Zarjo in Primorcem

FINALE ZA 3. MESTO

Breg — Gaja 4:2 (3:2)

STRELCI: v 7. min. Jež, v 10. min. Grbec, v 15. min. Lovriha, v 27. min. Lenarduzzi iz enajstmetrovke, v 45. min. Maks Grgič, v 71. min. Mondo.

BREG: Paniconi, Albertini, Tul, Lovriha (od 61. min. Buffa), Olenik (od 46. min. Pavletič), Sternad, Jež (od 46. min. Mondo), Ferfoglia (od 62. min. Savarin), Kraljič (od 65. min. Paoli), Peroša, Grbec.

GAJA: Zagař, Kalc (od 46. min. Križmančič), Stranšćak, Milkovič (od 88. min. Tome), Gabrielli, B. Rismondo, B. Grgič (od 46. min. Salvi), A'fieri, Lenarduzzi, M. Grgič, Simonut (od 46. min. Bolcich).

SODNIK: Memetti iz Trsta. Po dokaj živahni in privlačni tekmi, v kateri je padlo kar šest zadelkov, so bili prisebnejši Bregovi nogometaši, ki so si zmago priigrali že v uvodnem delu tekme, saj so po 15. min. že vodili s 3:0.

Gajevci se niso predali in že v prvem polčasu zmanjšali izid na 2:3. Breg pa je v nadaljevanju branil vodstvom in s protinapadom dosegel še en gol in postavil tako izid na varno.

KONČNA LESTVICA

1. Zarja Bazovica; 2. Primorec Trebče; 3. Breg Dolina; 4. Gaja Padriče-Gropada.

Po turnirju je sledilo nagrajevanje. Nagrade pa so prejeli: Najboljši igralec turnirja: Bon (Zarja). Najboljši strellec: Piscanc (Zarja) 3 zadelki. Najpoštvovalnejši igralec: Sulini (Primorec). Najboljši vratar: Kante (Gaja). Najstarejši: V. Križmančič (Zarja). Najmlajši: Maksi Kralj (Primorec). Naj omenimo, da je plaketo prejel tudi Nardo Kralj kot prvi trener Bruna Križmančiča, pokale pa so dobila vsa nastopajoča društva. (B. Lakovič)

Na nogometnem turnirju za »5. memorial Severin Devetak«

Tudi Mladost se je uvrstila v finale

Mladost — Vodice 5:4 (0:0, 0:0)

MLADOST: Zanier, Pahor, Gergolet, Gerin, Ulian, Marizza, Kobal, K. Ferfolja, Lavrenčič, G. Ferfolja, Suligoj, Bruni, Devetak, Kosič, De Lutti.

VODICE: Vodopivec, Ušaj, Maverič, Kušćar, Levščak, Čermelj, Cigoj, Kralj, Škarabot, David Persič, Janko Persič, Podgornik, Cej, Stojanovič, Bižent, Berginc, Faganel.

Mladost se je uvrstila v finale »5. memoriala Severin Devetak«, ki ga organizira društvo samo. V neposrednem dvoboju je premagala Vodice iz Šempasa. V finalni tekmi se bodo Kraševci pomerili z moštvom iz Zagraja, ki je v drugi polfinalni tekmi premagalo Italcantieri z 1:0.

Tako Kraševci kot gostje so prikazali dokaj zadovoljivo igro, čeprav jih je pri tem precej oviralo blatno igrišče. Tudi če so oboji startali na

zmago, je bil izid bolj relativnega pomena, zato sta trenerja poskušala več taktičnih menjav. Prvenstvo se bo namreč kmalu začelo in je zadnji čas za take poskuse.

Ekipi sta si na bojnem polju bili

totocalcio

Atalanta - Inter	X
Avellino - Roma	X
Como - Juventus	X
Lazio - Fiorentina	2
Milan - Udinese	X
Sampdoria - Cremonese	1
Torino - Ascoli	1
Verona - Napoli	1
Bari - Parma	1
Padova - Bologna	1
Perugia - Catania	X
Triestina - Cagliari	1
Varese - Genoa	1

KVOTE

13 (601 dobitnik) - 10.007.000 lir
12 (14.165 dobitnikov) - 424.000 lir

enakovredni in sta ustvarili več priložnosti za gol. Kraševci so med drugim tudi zadeli vratnico. Vsekakor pa je bil neodločen izid v prvih 90 minutah igre morda najbolj pravilen. Tako so morali streljati enajstmetrovke, pri katerih se je precej dobro izkazal vratar kraškega moštva, ki je ubranil dva strela, tako da je zagotovil svoji ekipi vstop v finale. (Zvonko Frandolič)

Med dvobojem Jugoslavija - VB Dančetovičeva 6,57 m

KARLOVAC — Atletski dvoboj med reprezentancama Jugoslavije in Velike Britanije se je po pričakovanju končal z dvojno zmago gostov (med moškimi in ženskami). Pri moških so Britanci zmagali z 221,5:170,5, pri ženskah pa so slavile predstavnice z Otoka s 157:130.

Med ženskami naj omenimo, da je Dančetovičeva izboljšala državni re-

korđ v skoku v daljino s 6,57 m. Prejšnji rekord Franzottijeve (6,55 m) je bil star kar 11 let. Vesna Luković pa je s 191 cm izenačila državni rekord Lapajnovc v skoku v višino.

totip

1. — 1. Aristodema	X
2. Artù	1
2. — 1. Farfaraccio	X
2. Granito	X
3. — 1. Austria	X
2. Dabi di Jesolo	1
4. — 1. Battola d'Austa	1
2. Aquilvolo	2
5. — 1. Everdancing	2
2. Salon de Mai	X
6. — 1. El Braida	1
2. Calumet Star	2

KVOTE

12 (10 dobitnikov) - 20.017.000 lir
11 (197 dobitnikov) - 980.000 lir
10 (2.065 dobitnikov) - 92.000 lir

Na sklepni društveni regati JK Čupa

Številna udeležba v Sosljanskem zalivu

Zaključno jesensko društveno regato jadranskega kluba Čupa za kajutne jadrnice je kot običajno spremljalo slabo vreme, ki pa vsekakor ni odvrnilo nobenega od Čupinih tekmovalcev, niti tistih, ki na podlagi rezultatov spomladanske regate niso imeli nobene možnosti, da bi bistveno izboljšali položaj na skupni lestvici.

Regatni trikotnik od Sosljana do Križa ter Ždobe in nazaj v Sosljan je meril dobrih 10 milj. Start je bil skupen za vse tri kategorije, na katere so glede na dolžino vodne črte razdelili jadrnice. Že kmalu po startu je močnejši jugo favoriziral predvsem težje jadrnice, vendar je veter kaj kmalu ponehal in se spet dvignil šele proti koncu regate. Poleg brezvetrja je drugo polovico regate spremljala tudi močna ploha, ki je zelo zmanjšala vidljivost. Ob takem vremenu so se seveda najbolje znašle izkušenejše posadke. Tako

so si še enkrat osvojili najboljša mesta Roličeva »Maja«, Kosminova »Ona« in neprekosljivi Martelančev »Cheeky Cherry«. Prva je na cilj po treh urah plovbe vsekakor prispela Roličeva »Maja«, zadnji tekmovalc pa je ves premažen in premočen prišel uro kasneje.

Skupni rezultati za naslov društvenega prvaka JK Čupa za leto 1984:

TRETJA KATEGORIJA: 1. Karlo Rolič »Maja« 3 točke; 2. Boris Grilanc »Midva« 3,1; 3. Dario Faggini »Nadia III« 8,7; 4. Marino Košuta »Jadranc« 11, 5. Leopoldo Babič »Amalou« 11,1.

ČETRТА KATEGORIJA: 1. Niko Kosmina »Ona« 0; 2. Darko Malalan »Kajtimar« 6,1; 3. Alberto Zandomeni »Jura« 8,8; 4. Valentino Peric »Baliska« 11; 5. Ivan Širca »Carnaux« 13; 6. Franco Fabec »Prima« 20,1.

PETA KATEGORIJA: 1. Egidio

Martelančev »Cheeky Cherry« 0; 2. Dario Bensi »Teloh« 6; 3. Sergio Antoni »Paradise« 11,4; 4. Karlo Mežec »Lepa Vida« 16; 5. Eugenio Frandolič »Pluto II« 18; 6. Andrej Starc »Malia« 19,8; 7. Aleksander Vuga »Atlas« 21; 8. Edi Starc »Raffaella« 22,1.

Poletna jadrna sezona je tako končana. Letos je bila za sosljanski klub posebno uspešna. Prvič je namreč privabil na svoje regate za jadrne deske (26. avgusta) in za »optimiste« (9. t.m.) tudi člane drugih društev in sicer SVBG, Pietas Julia iz Sosljana ter iz Izole in Ljubljane. To je še en dokaz, da se društvena dejavnost vendar razvija, kljub raznim težavam kot na primer pomanjkanje društvenega prostora in sedeža ter odlašanje osrednjega odbora italijanske jadrne zveze FITV, da bi med svoje člane sprejel poleg TPK Sirena še eno slovensko zamejsko društvo. (K. Cibic)

Nogometni turnir v Podgori

Sovodnje v malem finalu

Piedimonte — Sovodnje 3:2 (1:1)

SOVODNJE: Gergolet, Devetak, Košič (Visintin), Čavdek, Marson, E. Petejan, Devetak, Florenin, Butkovič, Gomišček, Fajt.

STRELEC za Sovodnje: v 23. in 80. min. Butkovič.

Na turnirju v Podgori so Sovodnjci s 3:2 klonili domači ekipi in bodo tako naslednje nedeljo igrali v malem finalu proti mladincem Gorizije (ti so po 11-metrovkah izgubili z Azzurro). Srečanje je za Marsonove varovance pomenilo uvod v letošnjo sezono po nekajtedenskih pripravah. Zato je podgorski turnir služil sovodnjškemu trenerju predvsem za preverjanje tehnične in kondicijske pripravljenosti igralcev.

Mislimo, da je ekipa zadovoljivo opravila svojo nalogo, čeprav velja omeniti dve pomanjkljivosti, ki ju bo treba čimprej odpraviti. Sredina

igrišča se nam je zdela prepočasna; ob tem pa je treba pristaviti še določeno negotovost obrambne vrste. Marson je letos v ekipo vključil nekaj mladih igralcev (oba Devetaka, Fajt), ki so se zares dobro izkazali. Tem igralcem zares velja dati vse možnosti, da postanejo standardni igralci prve ekipe. (R. Pavšič)

Zhu Janhua razočaral

NANKING — Na včerajšnjem prvem dnevu mednarodnega atletskega mitinga v Nankingu na Kitajskem je najboljši rezultat dosegel Američan Tony Campbell, ki je 110 m ovire pretekel v 13"37. Razočaral pa je domači skakalec v višino Zhu Janhua, ki je zasedel drugo mesto za Vzhodnim Nemcem Gerdom Westsigom, olimpijskim zmagovalcem iz Moskve. Oba sta sicer preskočila 2,30 m, vendar je bil Janhua uspešen šele pri drugem poskusu.

kratke vesti - kratke vesti

ITALIJANSKI POKAL

Gorizia praznih rok v gosteh v Mestrah

Mestre — Gorizia 2:0

V zadnjem in odločilnem srečanju italijanskega pokala je Gorizia v Mestrah doživela svoj prvi poraz in s tem zapravila možnost vključitve v finalni del. Kljub temu pa so Goričani v tem delu priprav pokazali precej dobro igro, čeprav ekipo pestijo vprašanja odhodov, med katerimi je najpomembnejši kapetana Del Nerija, ki se ni sporazumel z vodstvom goriškega tretjeligaša.

● AMERIČAN JIMMY CONNORS je v finalu mednarodnega teniškega turnirja v Los Angelesu, veljavnega za »grand prix«, v treh setih s 6:4, 4:6, 6:4 premagal rojaka Teltscherja.

DEŽELNI POKAL

Jutri Olimpia-Vesna

Nedeljsko tekmo za deželni nogometni pokal med kriško Vesno in tržaško Olimpio so zaradi razmočenega igrišča morali odložiti. Ponovno bo na sporedu jutri, in sicer ob 19.30 v Ul. Flavia.

Meneghin se poslavlja od državne reprezentance

RIM — Dino Meneghin, najpopularnejši italijanski košarkar, ne bo več igral za državno reprezentanco. Vest so sporočili po včerajšnjem sestanku med Meneghinom in predsednikom italijanske košarkarske zveze Enrico Vincijem.

● HOKEJ NA LEDU. V prvi finalni tekmi pokala Kanade je domača reprezentanca s 5:2 premagala Švedsko.

Z atletskega mitinga na »Grezarju«

V soboto je bil v Trstu atletski miting za »memorial V. Raubera«, ki se ga je udeležilo veliko število atletov in atletinj iz naše dežele, Jugoslavije, Avstrije, Bolgarije in Madžarske. Na sliki: posnetek moškega teka na 100 m

M. Cergol (Kras) v državni vrsti

RIM — Jutri se bo pričelo namiznoteniško prvenstvo evropske lige, ki je razdeljeno na eno superdivizijo (8 ekip), na 1. divizijo (9 ekip, med katerimi je tudi Italija) in na 2. divizijo (8 ekip). Italija bo svojo prvo tekmo odigrala v Louvrieru proti Belgiji, zatem jo čaka Danska, Finska, Luksemburg, Španija, Francija, Norveška in Avstrija.

Barve italijanske reprezentance bo branila tudi Krasova igralka Marina Cergol, ostali pa so Massimo Costantini, Giovanni Bisi, Silvio Pero in Alessandra Busnardo.

Ciboni superfinale

METKOVIČ — V košarkarski tekmi med državnim prvakom in zmagovalcem v državnem pokalu je Cibona premagala Bosno s 106:88 (52:45) in si tako zagotovila letošnji »jugoslovanski superfinale«.

Izreden uspeh rolkarjev Devina in Mladine

A. Antonič državni prvak

Naslov se obeta tudi Sardočevi pri mladinkah

V nedeljo so se rolkarji SK Devina in ŠD Mladina udeležili v Caltranu (Vicenza) tretje preizkušnje za podelitev naslova državnega prvaka na rolkah, ki je Devinčanom prineslo državni naslov Andreja Antoniča pri cicibanah. Nastopilo je 217 rolkarjev. Proga je bila zahtevna, posebno za starejše kategorije.

Devinčani so se udeležili tekmovanja s šestimi rolkarji, ki so tekmovali v kategorijah cicibanov, mlajših začetnikov in mladincev.

Najboljše rezultate so Devinčani zabeležili v kategoriji cicibanov, kjer je Andrej Antonič osvojil naslov državnega prvaka. Andrej je zmagal za sluzeno, saj je doslej slavil na vseh

treh preizkušnjah. V isti kategoriji je tekmoval tudi Rajko Zečević, ki je zasedel 8. mesto in tako napredoval na skupni lestvici na odlično 4. mesto. V kategoriji mlajših začetnikov je Ervin Iori zasedel 17. mesto, Mitji Pernarčiču pa je rolka zadnji kilometer odpovedala, tako da je moral odstopiti, pri mladincih pa sta Aleksander Sosič in Elio Iori zasedla 15. in 18. mesto.

Izreden uspeh pa sta dosegla tudi predstavnika ŠD Mladina iz Križa. Tako je Roberta Sardoč zmagala v kategoriji mladink, kjer je drugouvrščeno tekmovalko pustila za sabo za celih pet minut, zelo dobro pa je tekmoval tudi Gianni Legiša, ki je v kategoriji članov zasedel zelo dobro 5. mesto.

VRSTNI RED

- Cicibani**
1. Antonič Andrej (SK Devina) 8 minut 14'01; 8. Rajko Zečević (SK Devina) 10'25'0.
- Mlajši začetniki**
1. Ruggero Bonalli (SK Petinelli) 15'40'02; 17. Ervin Iori (SK Devina) 20'17'02; Mitja Pernarčič, odstopil.
- Mladinci**
1. Stefano Stanzial (Gruppo sportivo forestale) 34'25'02; 15. Aleksander Sosič (SK Devina) 40'45'08; 18. Elio Iori (SK Devina) 45'20'06.
- Mladinke**
1. Roberta Sardoč (ŠD Mladina) 19'38'09.

Elio Iori

S svečane proslave ŠD Primorje

Svečane proslave 60-letnice delovanja proseškega Primorja so se udeležili številni člani, bivši predsedniki društva in številni gostje, ki so s svojo prisotnostjo počastili ta pomemben jubilej

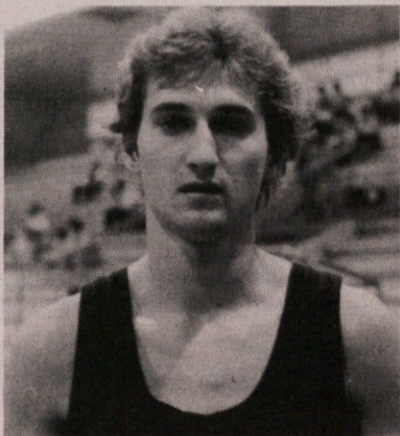
Jadranovi košarkarji tretji na turnirju »Del Negro«

Videmsko moštvo Udine Nord (odreklo se je sponzorju Abitare) je osvojilo prvo mesto na košarkarskem turnirju za »memorial Del Negro«. V velikem finalu so namreč Videmčani po ogorčenem boju in po enem podaljšku premagali trdoživno ekipo Leasesta Servolane, ki je tudi v tem srečanju pokazala zvrhano mero požrtvovalnosti in borbenosti. Proti izkušenejšim videmskim košarkarjem pa to ni bilo dovolj in tako se je moralo škedenjsko moštvo zadovoljiti z drugim mestom.

Jadranovi košarkarji, ki so bili na tem turnirju favoriti, so osvojili tretje mesto. Po nepričakovanem spodrsrlaju v prvem dnevu proti Leasestu so naši košarkarji drugi dan v malem finalu igrali mnogo bolje in tudi visoko premagali tržiško moštvo Italmonfalconeja. Jadranovci so si visoko zmago prislužili že v prvem polčasu, ko so povsem nadigrali nasprotnika in vodili kar z 29 točkami razlike.

V nadaljevanju so naši košarkarji to prednost brez težav tudi ohranili ter tako povsem zasluženo zmagali. Pri jadranovcih gre omeniti dober nastop Guliča, Vremca in Daneua poleg seveda Marka Bana, ki je bil s 27 točkami tudi najboljši strelac srečanja. S tem izkupičkom pa si je Marko tudi prislužil nagrado za najboljšega strelca turnirja. Bil je namreč za dve točki boljši od mladega Renata Tonuta (Leasest), ki proti Videmčanom ni bil tako uspešen kot dan prej proti jadranovcem.

Turnir »Del Negro« je torej za nami. Na le-tem so nastopila štiri moštva, ki bodo čez dobrih deset dni (29.9.) začela prvenstvene boje v C-1 ligi. Po končanem turnirju smo imeli vtis, da moštva še niso nared za prvenstvene preizkušnje. Priča smo bili sicer trem izenačenim bojem (le tekma jadranovcev s Tržičani je potekala ob veliki premoči naših), košarkarji (predvsem Škedenjci) so pokazali zvrhano mero požrtvovalnosti in borbenosti, igra pa je bila na splošno poprečna, včasih celo brezglava, trda, tako da so imeli sodniki polne roke dela in tudi sami so pokazali še poprečno formo. Naše ljubitelje košarke seveda zanima predvsem nastop jadranovcev, ki so bili na tem turnirju favoriti, zasedli pa so tretje mesto. V srečanju proti Leasestu naši niso zadovoljili in so tudi zasluženo izgubili. Proti borbenim in požrtvovalnim škedenjcem so bili v težavah celo pri

Marko Ban najboljši strelac turnirja

odbitih žogah, pri čimer bi morali biti glede na visoko postavbo (Čuk, Daneu, Ban) pod košema v premoči. Naši so si tudi težko izbojevali ugoden položaj za met na koš, tako da so bili pri metu od daleč pomanjkljivi. Pa tudi v obrambi so zagrešili več napak.

Povsem drugačna slika pa je bila v nedeljo, ko so jadranovci s sproščeno in odločno igro povsem nadigrali Tržičane.

»Proti Italmonfalconeju nismo imeli težav. Bila je to za nas le gola formalnost. Mislim tudi, da bodo Tržičani zanesljivo zadnji v prvenstvu.« je po nedeljski tekmi dejal Jadranov trener Andrej Žagar.

Če pa dodamo, da so imeli zmagovalci na tem turnirju, videmski košarkarji nemalo težav v soboto, da so premagali Tržičane, potem je tudi »čudno«, da so jadranovci zasluženo izgubili proti škedenjcem, ki so na tej prireditvi osvojili le drugo mesto.

Verjetno bo zato tudi najbolje, da za končno oceno naših košarkarjev počakamo kar na prve prvenstvene nastope... (B. Lakovič)

Branko Lakovič

FINALE ZA 3. MESTO

- Jadran - Italmonfalcone 110:91 (58:29)
JADRAN: Čuk 22 (4:6), Žerjal 6 (2:2), Klavdij Starc 7 (1:4), Vremec

- 11, Gulič 21 (6:6), Ivo Starc, Ban 27 (7:8), Daneu 16 (4:4).

ITALMONFALCONE: Banello 15 (3:4), Stoppari, Soranzo 18 (4:4), Beretta 5 (3:5), Oeser 20 (2:3), Gelusi (0:2), Kersevan, Poletto 21 (1:6), Garofoli 2, Nonino 1 (1:2), Bertutti 10 (2:6).

SODNIKA: Bais in Škerlj. OSEBNE NAPAKE: Jadran 30, Italmonfalcone 25. PET OSEBNIH NAPAK: Vremec (28), Žerjal (37), Poletto (38). PROSTI METI: Jadran 24:30, Italmonfalcone 16:30. GLEDALCEV: 300.

FINALE ZA 1. MESTO

Udine Nord — Leasest 94:87 (45:33, 83:83)

UDINE NORD: Romanin 5 (1:2), Nobile 19 (9:14), Berzanti 2 (0:2), Zaggia 14 (4:4), Fabricatore 12 (2:2). Romanello 12 (4:6), Turello 19 (9:11), Lodolo 3 (1:2), Manzano 8 (0:2), Munini.

LEASEST SERVOLANA: Briganti 13 (5:7), Deste 12, Ceppi 11 (1:2), Ja-

- cuzzo 4 (2:2), Cumbat 4 (2:2), Rossi 4, Tonut 19 (7:9), Sculin 20 (6:8), Pieri, Zulich, Furlan.

KONČNA LESTVICA: 1. Udine Nord, 2. Leasest Servolana, 3. Jadran, 4. Italmonfalcone. NAJBOLJŠI IGRALEC TURNIRJA: Banello (Italmonfalcone). NAJBOLJŠI STRELEC: 1. Marko Ban (Jadran) 45 točk, 2. Renato Tonut (Leasest) 43 točk.

Minikošarkarji Bora začenjajo z delom

Po poletnih pripravah v Črnem vrhu bodo danes, 18. septembra, ob 14. uri začeli trenirati tudi Borovi minikošarkarji. Dokler ne bo stalnega urnika bodo trenirali v Borovem športnem centru štirikrat tedensko in sicer v torek, sredo, četrtek in petek. Sestavili bodo dve ekipi, kjer bosta za starejšo skupino (letnik 1973 in 74) odgovorna Peter Volk in Andrej Rudež, za mlajšo (letnik 1975-76) pa Fabio Sancin in Adriano Kovačič. (Adrijan Kovačič)

V dosedanjih medsebojnih nastopih vedno boljše Rečanke Meblo prvič premagal Rijeko

V drugem dnevu mednarodnega odbojarskega turnirja na Reki se je združena ekipa Meblo pokazala v mnogo boljši luči, kot v soboto, ko je tudi iz objektivnih razlogov zaigrala precej pod svojimi sposobnostmi. V nedeljo so naše igralkе zaigrale mnogo bolj odločno in samozavestno. Madžarski prvotigaš Volan je bil klub temu seveda zopet premočan nasprotnik, čeprav so se mu naše igralkе upirale z dobrim napadom, ki pa je naletel na nasprotnikovo nepremagljivo obrambo.

Z zmago nad Meblom je Volan že osvojil dvodnevni turnir in je zato v svoji zadnji tekmi z Rijeko močno popustil, sicer poraza zagotovo ne bi bil doživel.

Zadnja tekma je bila med Rijeko in Meblom. Prvič v že bogati zgodovini medsebojnih srečanj so zmago slavile naše igralkе. Že v prvem setu je Meblo dokazalo, da bo za reške prvotigašice trši oreh kot kdajkolo prej. Naše so že vodile z 8:3 in 12:10,

po ogorčenem boju pa je Rijeka v 40 minutah igre zmagala z 18:16. V ostalih dveh setih je Meblo zaigralo mnogo bolj sveže od nasprotnic in bilo vedno v vodstvu.

Po tekmi je trener Mebla izrazil svoje zadovoljstvo, čeprav je poudaril, da služijo te tekme le za ugotovitev napak, ki jih nameravajo do turnirja Prijateljstva, ki bo prihodnji teden na Reki, odpraviti. Ugodno očno o igri Mebla je podal tudi trener Rijeke Brožič.

Glede naših igralok naj omenimo še, da sta poleg Gadžove uspešno igrali tudi Kraljeva v prvem in Maverjeva v drugem dnevu. Najboljša igralka turnirja pa je bila Madžarka Hende.

IZIDI DRUGEGA DNE

- Volan - Meblo 3:0 (15:4, 15:9, 15:4); Rijeka - Volan 3:0 (15:9, 15:5, 16:14); Meblo - Rijeka 2:1 (16:18, 15:10, 15:9).

KONČNA LESTVICA

Volan 6, Rijeka 4, Meblo 2.

MEBLO: Vida in Lia Legiša, Cirila Kralj, Neva in Mira Grgič, Alica Gadžo, Elena Maver, Ksenija Slavec, Rada Zergol, Vesna in Mirjam Klemše. (S. A.)

Zmagi odbojkaric Palome Branik

Odbojkarice Palome Branik iz Maribora so uspešno pričele šestdnevno turnejo po Italiji. V soboto so v Fontanafreddi premagale Pallavolo iz Pordenona s 3:0 (15:4, 15:5, 15:9). Z istim nasprotnikom so se v nedeljo dopoldan srečale še v Casarsi in tudi slavile s 3:0 (15:3, 15:7, 16:14). Združena ekipa Pallavolo iz Pordenona, ki bo nasprotnik našega Mebla v B ligi, je v drugem srečanju pokazala občutno boljšo igro in to predvsem v tretjem nizu katerega so izgubile na razliko.

G. F.

ATLETIKA

Uspeh borovke Tiziane Natural v Ljubljani

Pretekli teden je bil v Ljubljani mednarodni atletski miting »Šikijev memorial«, ki ga je organiziral železničarski atletski klub Ljubljana. Ob tej priliki se je na stadionu v Šiški zbralo precej gledalcev, ki so prisostvovali zanimivim in kvalitetnim atletskim bojem. Na tekmovanju so nastopili atleti in atletinje iz Avstrije, Italije in Jugoslavije.

Nastopilo je nekaj znanih atletskih imen, med katerimi naj omenimo jugoslovanskega rekorderja v teku na 400 m z ovirami Roka Kopitarja in enega najboljših jugoslovanskih skakalcev v višino Apostolovskega. Čeprav je tekmovanje motil močan veter so bili doseženi nekateri zelo dobri rezultati.

Mel nastopajočimi je bila tudi borovka Tiziane Natural, ki je v skoku v daljino zasedla odlično tretje mesto s skokom 5,19 m.

Goriški odbojkarji in odbojkarice so vadili na Bledu Priprave so popolnoma uspele

Pred kratkim se je z Bleda vrnila večja skupina goriških odbojkarjev in odbojkaric, ki so v tem prelepem kotu Slovenije bili na skupnih pripravah. Vest, da je bila neka naša skupina na poletnih pripravah seveda ne predstavlja kdove kakšne novosti, saj je ta način poletnega delovanja pri naših družtvih že dolgo let v praksi. Blejske priprave pa so bile nekaj posebnega, skoraj edinstvenega, vsaj za goriške razmere.

Posebnost teh priprav je bila v tem, da so teden dni skupaj vadili odbojkarji raznih goriških društev, za kar ima nedvomno največje zasluo Komisija za odbojko pri TO ZSSDI za Goriško, ki ji je ob pomoči in razumevanju društev uspelo uresničiti to zanimivo podv. Na Bledu so namreč skupno trenirali mladi odbojkarji, ki so člani OK Val iz Štandreža, goriškega Doma Agorest, Sovodenj in

briškega Našega praporja. Še bolj pomembno pa se nam zdi dejstvo, da so na teh pripravah skupaj vadili fantje in dekleta.

Vseh udeležencev priprav je bilo okrog 40. Treninge pa so vodili trenerji Jože Cej, Miran Strgar, Ivan Markič, Boris Jelavič, Marta Vižintin ter Ivan Bajt. Fantje in dekleta so trenirali trikrat dnevno (jutranje ogrevanje in atletske priprave v prelepi okolici Bleda, ter dva treninga na igrišču - prvi dopoldne, drugi pa v poznih popoldanskih urah).

Zgodnje popoldanske ure pa so bile namenjene počitku ali izletom v bližnjo okolico Bleda (dolina Vintgarja, Bohinj, itd.). Da je do priprav prišlo prav na Bledu, je to nedvomno zasluo odličnih odnosov, ki jih goriška odbojka goji z Odbojgarskim klubom Bled, ki je pri uresničitvi te zamisli

nudil vsestransko pomoč. Teden dni so namreč naši odbojkarji lahko uporabljali blejsko športno halo, atletsko stezo ter kar štiri zunanja igrišča.

Naj omenimo tudi, da je tečajnike obiskal predsednik Odbora za telesno kulturo pri SKGZ Aldo Rupel, ki je udeležencem predaval o pomembni vlogi, ki jo zamejska telesna kultura opravlja pri utrjevanju naše narodnostne skupnosti.

Blejske priprave so bile prvi poizkus skupnega dela in skupnega načrtovanja razvoja odbojke na Goriškem. Po mnenju društev je ta preizkušnja, kljub manjšim težavam, popolnoma uspeła in bi jo veljalo v naslednjih letih še ponoviti, kajti samo s tesnim sodelovanjem bo naša odbojka dosegla raven, na katero bomo lahko vsi ponosni.

Vili Prinčič

obvestila

Športna šola Trst sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 20. t.m., ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

ŠD Polet

sklicuje danes, 18. septembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah prvi trening za ekipo kadetov. Trening bo tudi v primeru slabega vremena.

Baletni odsek ŠD Mladina Kriz

obvešča, da je v teku vpisovanje oz. potrditev vpisa v novo baletno sezono 1984/85 jutri, 19., in petek, 21. t.m., od 15.00 do 17.30 v prostorih bivšega ortoškega vrta osnovne šole »A. Sirk« v Križu.

Odsek minibasket Bor

obvešča, da so odprta vpisovanja za igralce letnikov 1973-74-75-76 in 77. Prijave sprejemamo direktno na treningih, danes od 14. do 15., jutri od

15. do 16.30, v četrtek od 17. do 18., v petek od 14.30 do 17. ure, ali pa v tajništvo društva od 15. do 18. ure.

ŠD Dom Gorica

obvešča, da se danes, 17. t.m., v telovadnici Kulturega doma v Goriči pričena redna vadba v naslednjih športnih panogah; 1. splošna telesna vzgoja za otroke iz vrta in osnovne šole; vsak ponedeljek in četrtek, od 15. do 16. ure; 2. orodna telovadba za fante; ob sredah od 16. do 17.30 in ob petkih od 16. do 17. ure; 3. športna ritmična gimnastika za dekleta; ob torkih in petkih od 15.30 do 17.30; 4. namizni tenis za dekleta in fante; ob ponedeljkih in četrkih od 16.30 do 18. ure; 5. miniodbojka za dekleta; ob torkih od 16.30 do 18. ure in ob četrkih od 16. do 17.30. Vpisovanje ob urah treninga v posameznih športnih panogah.

ZSSDI

obvešča, da bo jutri, 19. t.m., ob 20.30 na sedežu ZSSDI v Trstu seja komisije za odbojko.

Naročnina: Mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglašni 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglašni 550 lir beseda Ob praznikih povšek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglašni iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIFEST Trst Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

18. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samoa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Sklep zasedanja komisije za prevoz in promet v Benetkah Delovna skupnost Alpe Jadran želi okrepiti lokalni letalski promet

TRST — Na zasedanju komisije za prevoze in promet, ene izmed delovnih komisij skupnosti Alpe Jadran, ki je bilo prejšnje dni v Benetkah, so se izrekli za okrepitev turističnih in poslovnih krajevnih letalskih prog na območju dežel, regij in republik vzhodno-alpskega loka. Na posvetu, ki se ga je udeleževalo vseh deset članic, so po pisanju tiskovnega urada Dežele Furlanije - Julijske krajine poudarili trdno voljo, da napravijo odločnejši korak v smeri uvajanja letalskega prometa na tako imenovanem tretjem nivoju, o katerem so doslej predvsem samo govorili.

Udeleženci sestanka so poudarili, da je bilo to osrednje vprašanje od samega nastanka delovne skupnosti Alpe Jadran, vendar ga niso mogli udeležiti zaradi političnih nesoglasij, pravno-organizacijskih različnosti in nasprotujočih si

interesov vsedravnih letalskih družb. Spoznali so nadalje, da bo samo takrat mogoče vzpostaviti tesnejše krajevne povezave v zračnem prometu, če jih bodo podprle osrednje vlade.

Pomemben korak dalje je nadalje predstavljala navzočnost predstavnikov deželnih in republiških letalskih podjetij, kot so italijanska Alitalia, slovenska Inex Adria, avstrijska Tirolean, nemška DLT in švicarska Crossair.

Med važnejšimi v Benetkah sprejetimi sklepi naj omenimo predlog, da se pogovorov udeležijo tudi osrednje letalske družbe, ki so sopodpisnice mednarodnih, sedaj že zastarelih pogodb, da te družbe spoznajo korist, ki bi jih tudi njim prinesel lokalni letalski promet in da se preučijo omejitve, ki jih v lokalni promet vnaša EGS. Pred-

vsem pa je potrebno sestaviti minimalni program skupnih hotenj in zanj poiskati podporo osrednjih političnih teles.

Meseca oktobra bodo na drugem zasedanju komisije 18. oktobra v Muenchnu preverili doslej opravljeno delo. Ob tisti priložnosti bodo letališča v Vzhodnih Alpah (Benetke, Ronke, Portorož in Reka), ponudila svoje usluge srednjeevropskih interesentom. Gre za predstavitev njihovih značilnosti ostalim članicam kakor tudi območju osrednjih Alp, kjer deluje skupnost Arge Alp, ki bodo prav tako navzoča v Muenchnu.

Ob tej priložnosti so na seji komisije predlagali pospešitev carinskih formalnosti na nekaterih mejnih prehodih in prenos tovornega blaga, če je namenjeno prek Alp s ceste na železnico.

Od včeraj manevri NATO v Italiji

BENETKE — S kratkim govorom je general Giorgio Donati pozdravil prihod portugalskega vojaškega kontingenta na beneško letališče Tessera. Portugalski kontingent sodeluje na vojaških vajah pakta NATO, ki so se začele včeraj in sestavlja prvo mešana neodvisno brigado NATO. Glavni cilj vaj imenovanih »Display determination« je dokazati sposobnost in voljo držav članic NATO, da ojačijo in branijo severovzhodno italijansko mejo.

Na italijanskem ozemlju se bodo vaje zaključile v sredo, 26. septembra, s prisotnostjo novega generalnega tajnika NATO pakta lorda Caringtona.

Vaje »Display determination« sodijo v sklop vojaških manevrov imenovanih »Autumn Forge«, na katerih sodeluje 300 tisoč mož, 300 ladij in 2.500 letal iz vseh držav Atlantskega zavezništva.

Avstralskega premiera označili za sleparja

SYDNEY — Tik pred volitvami in po objavi pravkar zaključene Gallupove raziskave o avstralskem javnem mnenju, ki priča o izredni popularnosti sedanjega laburistične vlade, je leader avstralske liberalne opozicije Andrew Peacock v parlamentu ostro napadel premiera Boba Hawkeja, čes da je »slepar, kršitelj zakonov in da je tesno povezan in pogojen od zločinskih organizacij«. Svoje obtožbe pa bo Peacock podkrepil z dokazi, kot je obljubil, čez dva tedna ob obnovi delovanja parlamenta. V liberalnih krogih menijo, da se obsodbe Peacocka, od katerega se je že marsikak liberalce oddaljil, nanašajo na »zgodovinske zveze« desnega krila laburistov Novega Južnega Walesa s še neznanem (preiskovalci ga imenujejo Goanna po znanem avstralskem plazilcu) voditeljem zločinske organizacije, ki drži v rokah niti trgovine z mamili in pornografski filmi.

Politični opazovalci pa tolmačijo oster napad voditelja liberalcev kot zadnjo potezo za ohranitev vodstva stranke, ki ga bo po volitvah, na katerih se bodo laburisti, ki imajo že zdaj večino predvidoma še bolj okrepili, prevzel sedanji Peacockov namestnik John Howard.

BRUSELJ — Belgijska zveza pekov izjavlja, da so iznašli novo shujševalno kuro. Dieta je sledeča: vsak drugi dan je treba jesti samo kruh iz neoluščene pšenice in piti vodo ali čaj. V ostalih dneh pa je dovoljeno vse ne glede na količino. Ta kruh, ki ne sme vsebovati masla, je hrana, ki da občutek sitosti in stane malo. Poizkusi »diete s kruhom« so pokazali, da se lahko v eni mesecu shujša celo 8 kilogramov.

Po naporni nedelji v Winnipegu

Včerajšnji papežev počitek tudi diplomatskega značaja

WINNIPEG — Po intenzivnem nedeljskem programu, ki ga je vodil od Toronta v Winnipeg in nato še v Alberto, si je papež Janez Pavel II. včeraj privoščil dan počitka. Zadnje dneve je res kazal znake telesne utrujenosti, vendar je prosti ponedeljek, ki ga je preživel daleč od radovednih oči, pomenil hkrati diplomatski premor med njegovim obiskom v Kanadi. Včeraj sta si namreč uradno izmenjala posle dosedanji liberalni premier John Turner in novi ministrski predsednik Brian Mulroney, voditelj konservativcev.

Odnosi cerkvenega poglavarja s kanadskimi civilnimi oblastmi so sicer brezhibni: v nedeljo ga je ob prihodu v Quebec pričakal dosedanji premier, medtem ko se bo pred koncem svojega obiska skoraj zagotovo srečal z novim kanadskim voditeljem. Velikemu obredu pa je preteklo sredo v Montrealu prisostvoval tudi bivši premier Trudeau s svojimi tremi otroki. Vsi trije državniki so katoličani. Trudeau pa je v Kanadi še vedno zelo priljubljen.

Nedeljski papežev program je bil gotovo najbolj intenziven odkar se mudi v Kanadi. Po 1500 kilometrih le-

tenja iz Toronta je ob 9. uri pristal v Winnipegu, prestolnici pokrajine Manitoba. Najprej se je srečal s tam živečimi katoliškimi Ukrajinci in vodil slovanski obred v njihovi katedrali. Nato se je preselil v drugo katedralo za latinske obrede, kjer je njegov nedeljski »Angelus« prenašal vatičanski radio v povezavi z vsem svetom. Naslednji obred je imel na prostem pred 200 tisočglavo množico v pokrajinskem parku na »Ptičjem griču«, 36 kilometrov severno od Winnipega. Obred, med katerim je molil za »civilne potrebe Kanade«, je vseboval tudi papežev pozdrav nekatoškimi verskim voditeljem, odmeval pa je v najrazličnejših jezikih, od ukrajinskega do nemškega in od francoskega do kitajskega, v dokaz navzočnosti tolikih različnih narodnosti na kanadskih tleh.

Proti večeru je Janez Pavel II. zaključil svoj obisk v Winnipegu in odpotoval v Edmonton v Alberti, eni najbogatejših kanadskih pokrajin, kjer je sprejel protestantske in ortodokstne verske voditelje. Nedeljski program je zaključil v samostanu »Sivih sester« v predmestju Edmontona, kjer je prenočil.

JACK LONDON: Klic divjine

(19.)

Letos dvakrat šolske volitve

RIM — Ministrstvo za šolstvo sporoča, da bodo volitve za obnovo šolskih organov v šolskem letu 1984/85 dvakrat. Do korca oktobra bo treba izvoliti razredne in medrazredne svete, 16. in 17. decembra pa okrožne, dičahtične in zavodske svete. Šolski organi, katere sestavljajo ravnatelj, učno osebje in starši, število katerih je sorazmerno številu učencev, imajo samo posvetovalne funkcije, zavodski sveti pa lahko vsekakor na predlog izvršnega odbora dooločajo, kako upravljati sredstva nakazana od ministrstva za šolstvo.

Sovjeti bodo kmalu izpustili peterico ameriških mornarjev

MOSKVA — Glasnik ameriškega veleposlaništva v Moskvi je izjavil, da se pet ameriških mornarjev, ki so jih zajeli Sovjeti v Beringovem prelivu, nahaja v kraju Provedija na polotoku Čukotki. Drugih podrobnosti o incidentu ni hotel navesti.

Peterica Američanov je bila na motorni ladji »Frieda K.«, ki prevažata živež v oddaljene kraje na severu Aljasko. Sovjeti so jih zajeli prejšnji teden v Beringovem prelivu, kjer loči Aljasko od polotoka Čukotke le borih 90 kilometrov morja, zato ni izključeno, da so ameriški mornarji zašli v sovjetske teritorialne vode.

Neki sovjetski funkcionar je za ameriško televizijsko mrežo izjavil, da bodo pet zajetih mornarjev kmalu izpustili na svobodo. Svetovalec KPSZ Stanislav Menšikov pa je v nekem televizijskem intervjuju v Moskvi dejal, da ameriški mornarji in njihova ladja ne predstavljajo nobene nevarnosti za Sovjetsko zvezo. Dodal je tudi, da mu niso znani razlogi, zakaj niso sovjetske oblasti dovolile ameriškim diplomatom, da se sestanejo z zajetimi mornarji. Med drugim je podčrtal, da bo incident dokaj hitro rešen.

Dragocena kitajska skodelica

PEKING — Kitajski dnevnik v angleškem jeziku China Daily je objavil vest, da so na Kitajskem našli porcelanasto skodelico neprecenljive vrednosti iz časa dinastije Ming.

Skodelico je pred kratkim kupil neki starinar, ki je izjavil, da mu jo je prodala neka starica, ki jo je prej uporabljala za pičo za kokoši. Skodelica plave barve je bila spečena v znameniti peči Jingdezen v času cesarja Ming Xuande (1426-1435) in je trenutno edini primerek take vrste na Kitajskem. Pritejna gospa, za katero ni znano, kako je prišla do starinarja je izjavila, da je skodelica zelo trpežna, saj ji je neštokrat padla na tla, ne da bi se razbila.

LONDON — Po mnenju profesorja Williamsona iz St. Mary's hospital medical school (Paddington), bo vsak poskus uporabe genetskega inženirstva, da bi »olepšali svet« propadel. Razen moralnih predsodkov, je tudi precej znansstvenih razlogov za taka predvidevanja. Profesor Williams trdi tudi, da ima vsak posameznik svoje genetsko ravnotežje. Zato, če bi skušali to ravnotežje zrušiti, bi prav gotovo dobili več kot 2 metra visoke ljudi, ki bi imeli zaradi raznih kostnih pomanjkljivosti ortopedske probleme. Po njegovem mnenju, bi morali uporabljati genetiko za ugotavljanje oseb, ki so podvržene srčnim, sladkornim in duševnim boleznim.